Noord- en Oost-Gelderland

Aan de raden van de gemeenten die deelnemen
in GGD Noord- en Oost-Gelderland

- Per e-mail verzonden -

Kenmerk:	JB/mdv/24-dir 09
Datum:	5 april 2024
Behandeld door:	M. de Vries
E-mail:	m.devries@ggdnog.nl
Telefoonnummer:	088 – 443 34 01
Onderwerp:	Vastgestelde jaarstukken 2023 GGD NOG

Geachte raden,

Het algemeen bestuur van de GGD stelde op 4 april jl. de jaarstukken 2023 vast. Deze jaarstukken sturen wij u hierbij ter informatie toe, alsmede de rapportage van de accountant bij de jaarstukken.
De accountant is voornemens voor deze jaarstukken een goedkeurende controleverklaring te verstrekken. Op dit moment is echter nog sprake van verschil tussen de wetgeving voor decentrale overheden en de geldende accountantsnormen. Hierdoor is voor de accountant niet duidelijk welke verklaring moet worden afgegeven en heeft deze daarom de controleverklaring nog niet getekend.

U kunt deze jaarstukken betrekken bij uw beoordeling van de concept-Programmabegroting 2025 van de GGD. Over deze concept-Programmabegroting kunt u een zienswijze indienen. De concept-Programmabegroting 2025 zenden wij u afzonderlijk toe.

Het algemeen bestuur beslist in zijn vergadering van 12 september 2024 over de Programmabegroting 2025.

Nadere informatie
Als u vragen heeft, kunt u contact opnemen met:
- R. Schwebke, controller (tel. 088 – 443 3525, e-mail r.schwebke@ggdnog.nl), of
- M. de Vries, beleidsadviseur (tel. 088 – 443 3401, e-mail m.devries@ggdnog.nl).

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur,

drs. J.J. Baardman,
directeur publieke gezondheid

A.J. Prins,
voorzitter

Noord- en Oost-Gelderland

Algemeen bestuur

Agendapunt:	7
Overlegdatum:	4-4-2024
Portefeuillehouder:	I. Timmer

Adviesnota

Onderwerp

Jaarstukken 2023

Voorstel

1. kennis te nemen van de rechtsmatigheidsverantwoording van het DB;
2. kennis te nemen van het accountantsverslag 2023 en de uitkomsten van de bespreking hiervan op 20 maart 2024 met de auditcommissie van het AB;
3. het Jaarverslag en de Jaarrekening 2023 vast te stellen;
4. het saldo van € 910.000 positief als volgt te bestemmen:
   a) € 19.000 toe te voegen aan de algemene reserve waarmee de weerstandscapaciteit 100% is;
   b) € 261.000 toe te voegen aan de reserve GGD NOG Robuust om de achterstanden bij bedrijfsvoering in te halen;
   c) € 280.000 toe te voegen aan de reserve personele lasten om de kosten als gevolg van de invoering van het functiewaarderingssysteem HR21 op te vangen;
   d) € 150.000 toe te voegen aan de reserve personele lasten om de ziektevervanging in 2024 mee op te vangen;
   e) € 200.000 uit te betalen aan de deelnemende gemeenten

Inleiding

In de Jaarstukken 2023 verantwoorden wij als dagelijks bestuur in hoeverre de beleidsprioriteiten en financiële kaders zijn gerealiseerd die uw algemeen bestuur in de Programmabegroting 2023 heeft vastgesteld. De accountant heeft de jaarstukken gecontroleerd en de bevindingen beschreven in het accountantsverslag. De concept-Jaarstukken en het concept-accountantsverslag treft u aan bij deze adviesnota.
De accountant is voornemens een goedkeurende verklaring af te geven op getrouwheid bij ongewijzigde vaststelling van de jaarrekening. De jaarrekening en het jaarverslag zijn opgemaakt in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
De auditcommissie uit het AB bespreekt op 20 maart 2024 de jaarstukken 2023 en het accountantsverslag met de accountant.

Beoogd effect

- Verantwoording afleggen aan het algemeen bestuur over het jaar 2023.
- Een besluit van het algemeen bestuur over de bestemming van het saldo.

Argumenten

1.1. Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.
Vanaf 2024 beoordeelt niet meer de accountant, maar het dagelijks bestuur de financiële rechtmatigheid van het financieel beheer bij GGD NOG. In de rechtmatigheidsverantwoording geven wij aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door u vastgestelde kaders, zoals de begroting en verordeningen, en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik-criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties.

In de jaarrekening staat een verdere toelichting op het normenkader van de relevante wet- en regelgeving dat u op 6 juli 2023 heeft vastgesteld (zie hoofdstuk 4.4 Waarderingsgrondslagen rechtmatigheidsverantwoording 2023, p. 37 en 38). Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens heeft uw bestuur bepaald op 3% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves. Dit houdt in dat het grensbedrag is vastgesteld op € 1.320.000.

2.1. De accountant heeft de jaarstukken gecontroleerd en haar bevindingen beschreven in het accountantsverslag. De accountant geeft een goedkeurende verklaring af op getrouwheid.
De accountant toetst de getrouwheid van de jaarrekening. Is de jaarrekening juist, toereikend, en volledig? De accountant is voornemens een goedkeurende verklaring op getrouwheid af te geven bij ongewijzigde vaststelling van de jaarrekening. Naar het oordeel van de accountant staan er in de jaarrekening geen posten groter dan de goedkeuringstolerantie (3% voor onzekerheden) die niet met voldoende zekerheid kunnen worden gecontroleerd.

De financiële auditcommissie bespreekt op 20 maart 2024 de jaarstukken met de accountant. De auditcommissie bestaat uit de AB-leden Wormskamp (Voorst), Bennink (Oude IJsselstreek), Van den Hoorn (Putten) en Bloem (Zutphen), en de DB-portefeuillehouder financiën, mevrouw Timmer (Brummen). De auditcommissie brengt in de vergadering verslag uit van het gesprek over het accountantsverslag 2023 tussen de accountant en uw vertegenwoordigers.

3.1. De prioriteiten en budgetten uit de begroting van 2023 zijn in grote lijnen gerealiseerd.
Het Jaarverslag 2023 geeft aan dat de beleidsprioriteiten uit de Programmabegroting 2023 zijn behaald. De contractafspraken en productievolumes zijn in grote lijnen gerealiseerd.

3.2. Het vaststellen van het jaarverslag en de jaarrekening is de bevoegdheid van het algemeen bestuur.
Met het jaarverslag en de jaarrekening 2023 leggen wij beleidsmatig en financieel verantwoording af aan uw bestuur over het gevoerde beleid in 2023. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening vast (art. 34,derde lid, Wet gemeenschappelijke regelingen). Na vaststelling sturen wij de jaarstukken aan gedeputeerde staten. Dit is een voorwaarde om voor repressief toezicht (lichtste vorm van toezicht) in aanmerking te komen.

4.1. Het positief resultaat over betreft een incidenteel resultaat.
Het resultaat over 2023 is € 910.000 positief. Dit resultaat is opgebouwd uit een aantal **incidentele** factoren. Het positieve saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- de hogere renteopbrengsten

- het niet volledig hoeven inzetten van de indexatie
- lagere lasten door het niet kunnen inhalen van de achterstanden bij de bedrijfsvoering.

4.2. Met de toevoeging van € 19.000 aan de algemene reserve is de weerstandscapaciteit 100%.
Voor het risicomanagement is de berekening geactualiseerd. Uit de berekening komt naar voren dat het aan te houden weerstandsvermogen € 19.000 hoger is dan het werkelijke weerstandsvermogen. Het aan te houden weerstandsvermogen is lager dan in de jaarstukken 2022 was berekend. Hierdoor hoeft de aanvulling niet, zoals bij de jaarstukken 2022 was verwacht, € 487.000 te zijn.

4.3. Door extra inzet voor de COVID-19 bestrijding heeft GGD NOG de achterstanden bij de ondersteunende diensten nog niet volledig in kunnen halen.
Ook in 2023 hebben we extra inzet moeten leveren voor de COVID-bestrijding, waaronder de najaarscampagne 2023 voor covid-vaccinaties. Door de late opdrachtverstrekking door het ministerie van VWS kon de GGD voor ondersteunende bedrijfsvoeringstaken geen medewerkers werven en is het werk door medewerkers uitgevoerd die waren aangenomen om de achterstanden op dit gebied in te halen.
Om deze achterstanden in te halen is in de begroting € 657.000 onttrokken uit de reserve GGD NOG Robuust. Dit hebben we in 2023 niet volledig voor dit doel kunnen inzetten. Door € 261.000 terug te storten in de reserve GGD NOG Robuust kunnen deze gelden in 2024 worden ingezet om alsnog de achterstanden in te lopen.

4.4. Voor de herwaardering van functies (HR21) is in 2024 incidenteel budget nodig
GGD NOG is bezig met de implementatie van het functiewaarderingssysteem HR21. Dit betekent dat een aantal functies hoger worden ingeschaald. In 2024 zijn daar incidentele kosten voor. Om deze kosten te kunnen betalen stellen we voor € 280.000 toe te voegen aan de reserve personele kosten.

4.5. GGD NOG heeft een hoger ziekteverzuim dan de norm van 4%.
GGD NOG houdt in de begroting rekening met 4% ziekteverzuim. In 2023 bedroeg het ziekteverzuim 9%. Voor 2024 onderneemt GGD NOG acties om het ziekteverzuim terug te dringen. De resultaten zijn niet direct zichtbaar. Om te zorgen dat de GGD de taken voor de gemeenten kan blijven uitvoeren stellen we voor € 150.000 uit het saldo van 2023 toe te voegen aan de reserve personele lasten voor ziektevervanging. De voor ziekteverzuim bestemde reservering vloeit terug naar de gemeenten voor zover deze niet wordt besteed.

4.6. Volgens afspraak keren we het niet ingezette bedrag van de indexatie uit aan de gemeenten.
In november 2022 heeft het algemeen bestuur de 4e begrotingswijziging 2023 vastgesteld. Hierin werd vastgesteld dat de indexering wordt aangepast aan de CPB-cijfers van maart 2023, onder de voorwaarde dat bij het opstellen van de jaarstukken 2023 inzichtelijk wordt gemaakt welk deel is benut. Het niet benutte deel wordt terugbetaald aan de gemeenten. Dit betreft een bedrag van € 200.000.

Kanttekeningen

4.1. Het positieve saldo keren we niet zoals gebruikelijk volledig uit aan de deelnemende gemeenten.
Een deel van het voordelig saldo wordt veroorzaakt door het niet kunnen inhalen van achterstanden bij bedrijfsvoering. Hierdoor is een deel van het aan de reserve GGD NOG Robuust onttrokken bedrag niet ingezet. Verder voorzien we een aantal incidentele kosten in 2024 die we niet hebben begroot. Het voordelig resultaat over 2023 betreft incidentele voordelen dat we kunnen reserveren voor de incidentele kosten 2024. Het niet ingezette deel van de indexatie keren we uit aan de gemeenten.

Financiën
De financiële gevolgen zijn in deze adviesnotitie reeds toegelicht.

Vervolg
De planning is als volgt:
- 20 maart 2024: Bespreking jaarstukken Auditcommissie met accountant
- 4 april 2024: Jaarstukken ter vaststelling in AB
- na 4 april ondertekening controleverklaring accountant
- 12 april 2024: Verzending jaarstukken naar de gemeenteraden en de provincie Gelderland.

Communicatie
Zoals gebruikelijk bij publicatie van de vergaderstukken van het algemeen bestuur en de P&C-stukken (vermelding op website GGD).

Warnsveld, 15 maart 2024
Het dagelijks bestuur,

drs. J.J. Baardman,
directeur publieke gezondheid

A.J. Prins,
voorzitter

Bijlagen
1. Jaarstukken 2023
2. Accountantsverslag 2023

Noord- en Oost-Gelderland

Jaarstukken 2023 GGD Noord- en Oost-Gelderland

2023

© GGD Noord- en Oost-Gelderland
Warnsveld, 15 maart 2024

Voorwoord

Het jaar 2023 zit er weer op. Een jaar waarin hard gewerkt is aan de dienstverlening in de regio, en aan de organisatie. De afbouw van het omvangrijke apparaat dat ter bestrijding van COVID-19 was opgebouwd is afgerond in juli 2023. Het jaar stond in het teken van het zoeken naar een nieuwe balans. Hoewel de dienstverlening weer zoals 'normaal' verliep zijn de mogelijkheden van - en de vragen aan de GGD anders dan voor de COVID-19 bestrijding.
Het personeelstekort is net als in bijna alle andere sectoren in Nederland groot. Dat maakt dat bestaande processen onder de loep genomen worden en dat van GGD'ers (deels) een andere rolinvulling gevraagd wordt. Door de COVID-19 pandemie is veel scherper in beeld dat preventie en gezond leven van groot belang zijn om individuele gezondheidsschade, hoge zorgkosten en hoge druk op zorgcapaciteit te voorkomen. Eveneens is helder dat alleen door samenwerking aan te gaan met een zeer divers aantal partijen effectief gehandeld kan worden op deze maatschappelijke opgave. De GGD draagt daarom proactief bij aan de versterking van preventie via verschillende rollen in het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Bestuur en organisatie
In het dagelijks bestuur van de GGD hebben in 2023 een aantal personele wisselingen en portefeuilleverschuivingen plaatsgevonden. De wethouder van Apeldoorn, Anja Prins, heeft in augustus de voorzittershamer van Lia de Waard-Oudesluijs overgenomen, en de wethouder van Brummen, Ingrid Timmer, is toegetreden tot het dagelijks bestuur, met de portefeuilles Jeugdgezondheidszorg en Financiën. Eind december heeft de burgemeester van Bronckhorst, Marianne Besselink, afscheid genomen; medio maart/april 2024 wordt naar verwachting een nieuw DB-lid met portefeuille GHOR benoemd.

In 2023 is de nieuwe bestuursagenda 2023 – 2027 tot stand gekomen. Dit document geeft richting aan het (gezondheids-)beleid in gemeenten en GGD de komende vier jaar. De komende vier jaar wordt o.a. via de uitwerking van de bovengenoemde akkoorden invulling gegeven aan de gezondheidsdoelen:
1. Vergroten van gelijke kansen op gezondheid voor iedereen,
2. Mentale gezondheid,
3. Gezonde leefstijl,
4. Gezonde fysieke en sociale leefomgeving.

Verantwoording
In het jaarverslag beschrijven wij wat is gerealiseerd van de prioriteiten die het algemeen bestuur (AB) in de Programmabegroting 2023 heeft vastgesteld. Daarnaast staat de financiële verantwoording in de Jaarrekening 2023.

Warnsveld, 15 maart 2024

Het dagelijks bestuur GGD Noord- en Oost-Gelderland

Mevr. drs. J.J. Baardman
Directeur publieke gezondheid

Mevr. A.J. Prins
Voorzitter

Inhoudsopgave

Voorwoord ... 2
Inhoudsopgave ... 3
Besluit ... 5
Deel 1: Jaarverslag ... 6
1. Bestuurlijk kader ... 7
1.1. Jaarstukken ... 7
1.2. Kerngegevens ... 8
2. Programmaplan ... 11
2.1. Inleiding ... 11
2.2. Programma Jeugdgezondheid ... 12
2.2.1 Wat hebben we ervoor gedaan ... 12
2.2.2 Wat heeft het gekost ... 13
2.3 Programma Algemene Gezondheidszorg ... 14
2.3.1 Wat hebben wij ervoor gedaan ... 14
2.3.3 Wat heeft het gekost ... 15
2.4. Programma Kennis en expertise ... 17
2.4.1 Wat hebben we ervoor gedaan ... 17
2.4.2 Wat heeft het gekost ... 18
2.5. Overhead ... 19
2.5.1 Wat hebben we ervoor gedaan ... 19
2.5.2 Wat heeft het gekost ... 20
2.6. Inwonerbijdrage en Organisatieprojecten ... 21
2.6.1 Wat hebben we ervoor gedaan ... 21
2.6.2 Wat heeft het gekost ... 21
3. Paragrafen ... 23
3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 23
3.1.1. Weerstandscapaciteit en risico's ... 24
3.1.2. Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's ... 24
3.2. Financiering ... 25
3.2.1 Renteresultaten ... 25
3.2.2 Kapitaalgoederen ... 25
3.2.3 Kasgeldlimiet ... 25
3.2.4 Renterisiconorm ... 25
3.3. Bedrijfsvoering ... 26
3.3.1. Kwaliteitszorg ... 28

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen 29
3.5. Verbonden partijen 29
3.6. Wet Open Overheid 29
Deel 2: Jaarrekening 30
4. Jaarrekening 31
4.1. Balans per 31 december 2023 31
4.2. Overzicht van baten en lasten 2023 GGD NOG 33
4.3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 33
4.3.1. Toerekening baten en lasten 33
4.3.2. Waardering balansposten 34
4.4 Waarderingsgrondslagen rechtmatigheidsverantwoording 2023 35
4.5. Toelichting op de balans per 31 december 2023 37
4.5.1. Vaste Activa 37
4.5.2. Vlottende Activa 38
4.5.3. Vaste Passiva 40
4.5.4. Voorzieningen 41
4.5.5. Overlopende Passiva 42
4.6. Overzicht baten en lasten per programma 44
4.7. Overzicht taakvelden 47
4.8. COVID-19 48
4.9. Incidentele baten en lasten 49
4.10 Niet uit de balans blijkende verplichtingen 49
5. WNT-verantwoording 2023 51
5.1. Bezoldiging topfunctionarissen 51
6. Schatkistbankieren 53
7. Controleverklaring 54
8. Bijlagen 55
Bijlage 1: Overzicht afrekening Meldpunt Maatschappelijke Zorg 55
Bijlage 2: Afrekening subsidieverlening Zutphen MZ 56
Bijlage 3: Afrekening algemene Inwonerbijdrage 57

Besluit

Het algemeen bestuur van GGD Noord- en Oost-Gelderland;

B E S L U I T:

1. het Jaarverslag en de Jaarrekening 2023 van GGD Noord- en Oost-Gelderland vast te stellen;
2. het positieve saldo van afgerond € 910.000 als volgt te bestemmen:
   a) €19.000 toe te voegen aan de algemene reserve waarmee de weerstandscapaciteit 100% is;
   b) € 261.000 toe te voegen aan de reserve GGD NOG Robuust om de achterstanden bij bedrijfsvoering in te halen;
   c) € 280.000 toe te voegen aan de reserve personele lasten om de kosten als gevolg van de invoering van het functiewaarderingssysteem HR21 op te vangen ;
   d) € 150.000 toe te voegen aan de reserve personele lasten om de ziektevervanging in 2024 mee op te vangen;
   e) € 200.000 uit te betalen aan de deelnemende gemeenten.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 4 april 2024

Mevr. drs. J.J. Baardman
directeur publieke gezondheid

Mevr. A.J. Prins,
voorzitter

Deel 1: Jaarverslag

1. Bestuurlijk kader

1.1. Jaarstukken

Jaarverslag
In het jaarverslag over 2023 leggen wij als dagelijks bestuur verantwoording af over de realisering van het programmaplan uit de Programmabegroting 2023 en de uitvoering van de reguliere werkzaamheden in 2023. Het algemeen bestuur heeft deze begroting op 7 juli 2022 vastgesteld en geactualiseerd met een zestal begrotingswijzigingen, waarvan de 6e begrotingswijziging op 30 november 2023 is vastgesteld. In de programmabegroting staan bij de beleidsprioriteiten indicatoren, die zo duidelijk mogelijk aangeven of de doelstelling is bereikt.

Met de kleuren van het verkeerslicht rood, geel en groen geven wij aan of een beleidsprioriteit wel, deels of niet is gerealiseerd. Wij geven een korte toelichting op bijzonderheden en actuele ontwikkelingen.

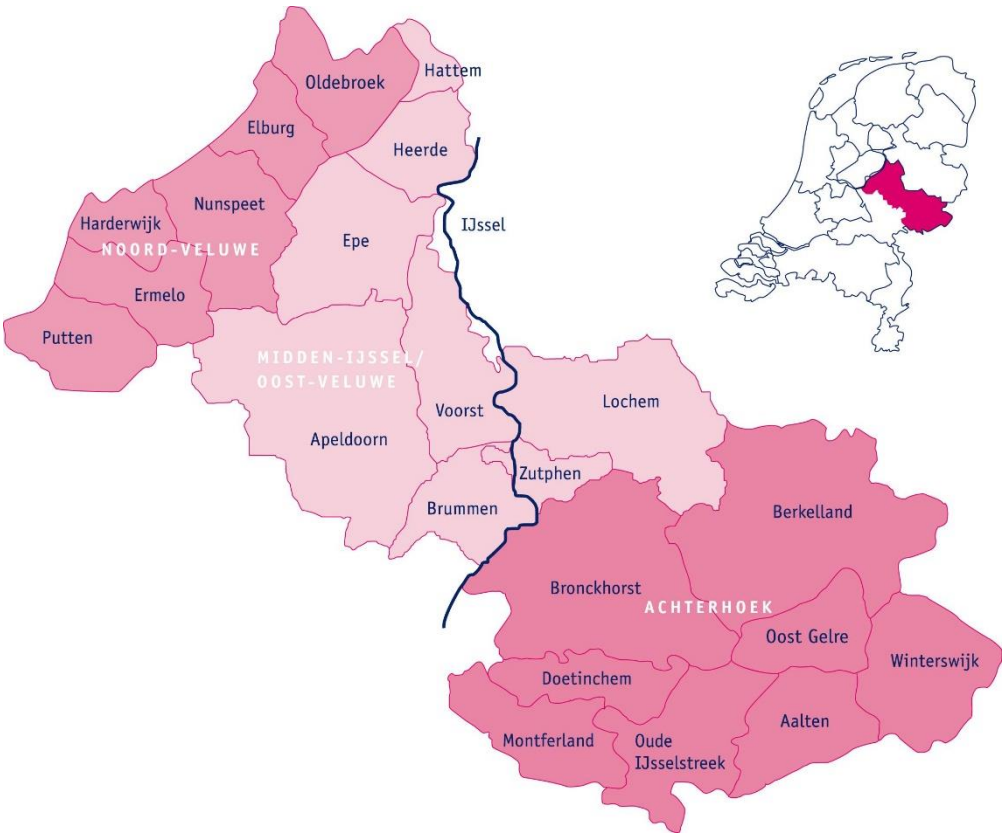
Wij gaan in het jaarverslag ook in op de uitvoering van de voornemens en activiteiten uit de bedrijfsvoeringparagrafen:

- Weerstandsvermogen risicobeheersing en kengetallen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen.

Jaarrekening
De jaarrekening vormt de financiële jaarafsluiting. Voor de bestemming van het gerealiseerde financiële resultaat doen wij een voorstel dat nog niet in de jaarrekening is verwerkt.

1.2. Kerngegevens

Werkgebied 2023

Deelnemende gemeente en inwonertallen per 31-12-2023

Aantal deelnemende gemeenten	22
Totaal aantal inwoners	844.849

Regio Noord-Veluwe	
Elburg	23.906
Ermelo	27.859
Harderwijk	49.378
Nunspeet	29.074
Oldebroek	24.276
Putten	24.975
Totaal aantal gemeenten	**179.468** 6

Regio Midden-IJssel/ Oost-Veluwe	
Apeldoorn	168.212
Brummen	21.282
Epe	33.168
Hattem	12.623
Heerde	19.227
Lochem	34.292
Voorst	25.383
Zutphen	48.746
Totaal aantal gemeenten	**362.933** 8

Regio Achterhoek	
Aalten	27.308
Berkelland	43.928
Bronckhorst	36.118
Doetinchem	59.613
Montferland	36.879
Oost-Gelre	29.971
Oude IJsselstreek	39.396
Winterswijk	29.235
Totaal aantal gemeenten	**302.448** 8

Personeelsbestand per 31-12-2023

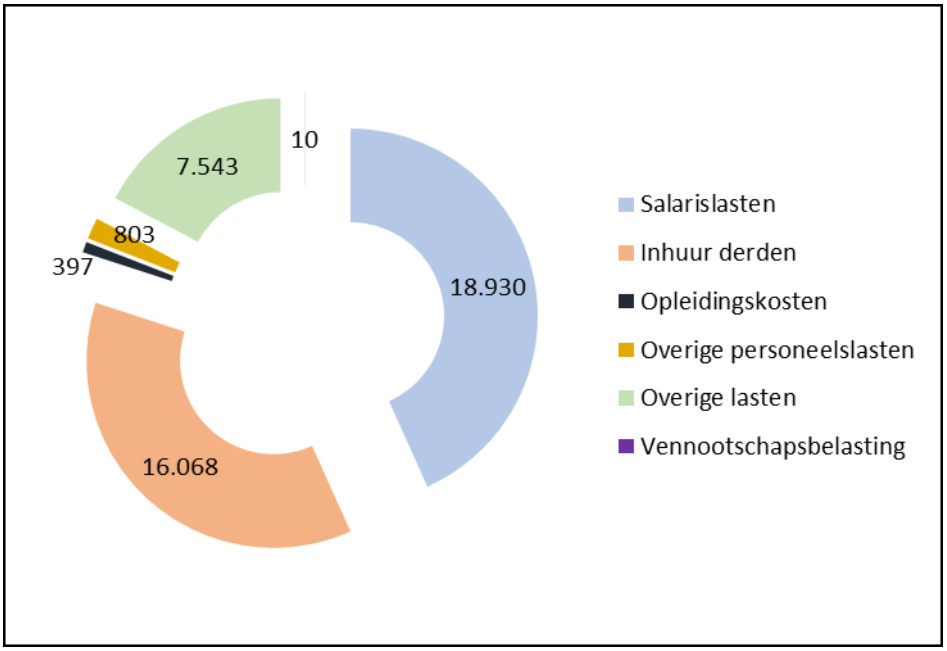
	in vaste dienst	in tijdelijke dienst	Uitzend-krachten	totaal
Aantal medewerkers	239	71	26	336
Aantal fte's	166	51	n.v.t	217

Totaal lasten en baten jaarrekening 2023

X € 1.000

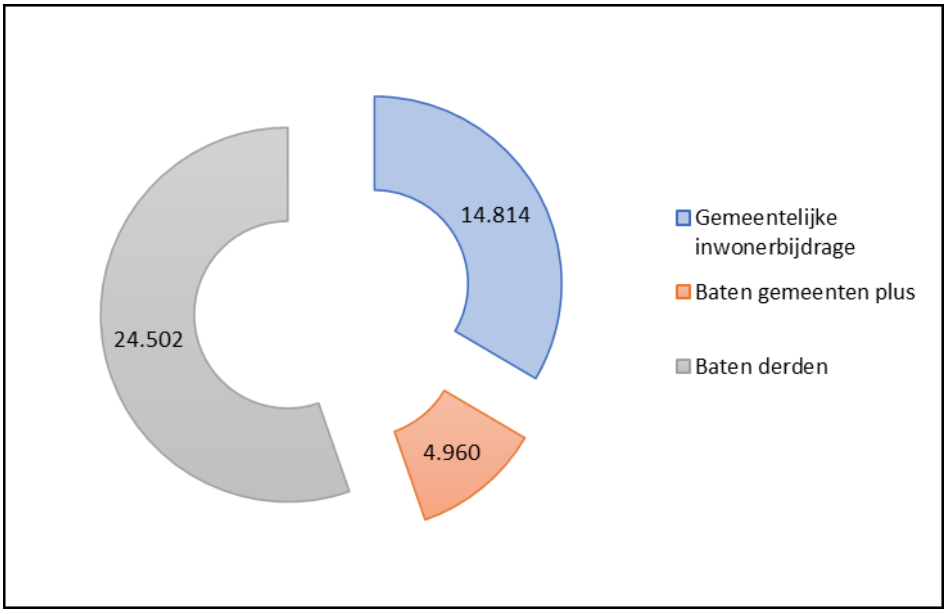
Rekening van baten en lasten GGD NOG	Rekening 2023
Baten	44.276
Lasten	43.751
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**525**
Mutaties reserves	0
Mutaties reserves	385
Gerealiseerd resultaat	**910**

Verdeling totale lasten 2023 (x € 1.000)

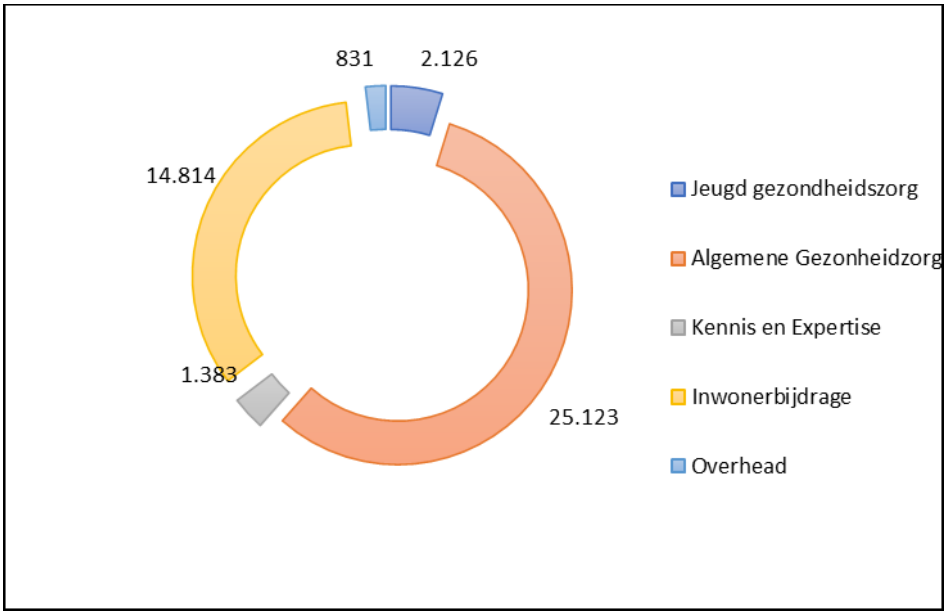
Het totaal aan lasten ad € 43.995.000 is in bovenstaande grafiek verdeeld over categorieën. Door de inzet van uitzendkrachten voor de bestrijding van COVID-19 is de categorie inhuur ruim 43% van de totale lasten.

Verdeling totale baten 2023 (x € 1.000)

In deze tabel zijn de baten ad € 44.276.000 verdeeld over bovenstaande categorieën. De vergoeding voor de gemaakte kosten in verband met COVID-19 zijn opgenomen onder de baten derden.

Verdeling totale baten 2023 per programma (x € 1.000)

In bovenstaande grafiek zijn de lasten verdeeld naar programma. Het onderdeel Algemene Gezondheidszorg is als gevolg van COVID-19 fors gestegen.

2. Programmaplan

2.1. Inleiding

Algemeen
De kerntaak van de GGD is de uitvoering van gemeentelijke taken in de Wet publieke gezondheid. In de volgende paragrafen volgt een terugblik op de realisering van de prioriteiten die in de Programmabegroting 2023 zijn opgenomen in de programma's van GGD NOG. Wij lichten de cijfers toe ten opzichte van de 6e begrotingswijzing vastgesteld op 30 november 2023 door het algemeen bestuur.

COVID-19

De baten en lasten voor de bestrijding van COVID-19 worden gepresenteerd bij het programma Algemene Gezondheid. De overheadlasten die betrekking hebben op COVID-19 presenteren we conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bij het programma Overhead.
Het ministerie van VWS vergoedt alle kosten die de GGD maakt voor de bestrijding van het COVID-19-virus.

2.2. Programma Jeugdgezondheid

2.2.1 Wat hebben we ervoor gedaan

Accent op veerkracht en weerbaarheid bij jongeren

Indicator:
Uit de studies blijkt dat de coronacrisis voor veel jongeren een negatieve invloed heeft gehad op de fysieke en mentale gezondheid. Tegelijkertijd laten de studies zien dat jongeren veerkrachtig zijn; in ieder geval in het begin van de crisis. Het is nog onduidelijk wat de effecten op de lange termijn zijn. In het algemeen is meer aandacht nodig voor preventie om gezondheidsproblemen te voorkomen en om de jeugd veerkrachtig te maken en houden. En daarbij speciale aandacht te hebben voor kwetsbare groepen.
Om hier aan tegemoet te komen heeft de GGD een leerlijn veerkracht ontwikkeld, met verschillende activiteiten voor jeugdigen van 4 tot 18 jaar, ouders en docenten. Een deel van deze leerlijn voert de GGD binnen de basistaken uit. Daarnaast kunnen gemeenten extra aanbod afnemen of (bij jeugdgezondheid adolescenten) binnen het basispakket keuzes maken.
In 2023 is het streven dat de GGD aan alle scholen de bij hen passende onderdelen van de leerlijn veerkracht heeft aangeboden, en dat 75% van de middelbare scholen het aanbod als onderdeel van Jeugdgezondheid Adolescenten is uitgevoerd.

Met onze professionals hebben we de leerlijn verder geoptimaliseerd. Op steeds meer scholen worden veerkrachtlessen gegeven. Sommige scholen kiezen voor andere aanbieders of vinden geen ruimte in het rooster.

Jeugdgezondheid voor adolescenten

Indicator:
In het basispakket jeugdgezondheidszorg (JGZ) is opgenomen dat een structureel aanbod moet worden gedaan aan jongeren vanaf 14 jaar. De uitvoering van jeugdgezondheid adolescenten moet bij een erkende JGZ-instelling liggen. Afgesproken is dat gemeenten per (sub)regio de invulling bepalen van de jeugdgezondheid adolescenten in 2023. De GGD sluit hierop aan door met scholen, samenwerkingspartners en gemeenten in gesprek te gaan naar vraag en behoefte. In 2023 is met iedere gemeente een afspraak gemaakt over de uitvoering van Jeugdgezondheid Adolescenten.

Jeugdgezondheid adolescenten is opgenomen in de basistaak jeugdgezondheid. Met alle gemeenten zijn hier afspraken over gemaakt. Team gezonde school biedt ondersteuning op VO scholen om te werken aan diverse gezondheidsthema's.

2.2.2 Wat heeft het gekost

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma-begroting 2023	6e begrotings-wijziging 2023	Rekening 2023	Afwijking
Jeugdgezondheid				
Baten	1.029	1.695	2.125	430
Lasten	5.449	6.462	6.752	290
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-4.420**	**-4.767**	**-4.627**	**140**
Dotatie reserve	0	0	21	21
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-4.420**	**-4.767**	**-4.648**	**119**

Het positief resultaat van € 119.000 wordt veroorzaakt doordat de GGD meer maatwerk voor verschillende gemeenten heeft uitgevoerd waardoor er meer baten zijn. Daarnaast zijn door de hogere stroom van asielzoekers de opbrengsten van het COA hoger. De lasten stijgen niet evenredig. Doordat de baten hoger zijn is er ook meer dekking voor de overhead. De kosten voor overhead worden bij het programma overhead gepresenteerd. Hierdoor blijft er een positief resultaat bij het programma jeugdgezondheidzorg.
De dotatie reserve betreft de toevoeging aan de reserve personele lasten voor de feitelijke verplichting van verlofdagen per einde van het jaar. De toevoeging betreft het hoger aantal verlofuren dat medewerkers tegoed hebben ten opzichte van 2022.

2.3 Programma Algemene Gezondheidszorg

2.3.1 Wat hebben wij ervoor gedaan

Bestrijding COVID-19 en infectieziektebestrijding

Indicator:
De afgelopen twee jaar is op een groot aantal manieren invulling gegeven aan de COVID-19-bestrijding. Het is lastig te voorspellen wat de ontwikkelingen zijn, maar we gaan ervan uit dat COVID-19 aandacht blijft houden. Onder voorbehoud van landelijke besluitvorming, heeft de GGD in 2023:

- invulling gegeven aan de opdracht om de COVID-bestrijding vorm te geven.
- de integratie van de COVID-projectorganisatie in de reguliere organisatie gerealiseerd.

Een hele korte najaarscampagne van 2 oktober tot 31 december is ingezet om een beperkte doelgroep te kunnen vaccineren tegen COVID-19. Met een voorbereidingstijd van ca. 6 weken om een aanzienlijke opschaling te organiseren was het een flinke uitdaging. Dankzij een grote poule van mensen die graag weer bij de GGD wilden werken, konden we deze campagne aan. Regionaal gespreid met locaties in Apeldoorn, Lichtenvoorde en Nunspeet. De laatste week voor Kerst heeft de GGD nog een beknopte regiotour in verschillende gemeenten gedaan.
Daarnaast is verder vormgegeven aan de integratie van de Covid-organisatie binnen de GGD. De samenwerking met IZB is daarin verbeterd.

Medische Milieukunde

Indicator:
We voorzien een toename in de vragen van gemeenten en inwoners op het terrein van medische milieukunde. Dit komt onder meer door de verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet en de opkomst van diverse nieuwe uitdagingen in de leefomgeving.
Wij werken met gemeenten aan concrete werkafspraken.
In 2023 is duidelijk welke dienstverlening de gemeenten van de GGD kunnen ontvangen.

De Omgevingswet is gestart op 1 januari 2024. Het interne proces is op orde en de dienstverlening is afgestemd met de gemeenten. De eerste meldingen zijn binnen. De komende tijd ligt de nadruk op het testen van de samenwerkingsafspraken met gemeenten en ketenpartners, aanpassingen doen waar nodig en het monitoren van de eigen dienstverlening en processen.

Toezicht kinderopvang
Indicator: Vanaf 2022 worden landelijk meer middelen beschikbaar gesteld om het toezicht en de handhaving op de gastouderopvang te intensiveren. In 2022 kunnen gemeenten en GGD'en deze uitbreiding in gang zetten. Daarnaast wordt met ingang van 2022 de flexibilisering van de inspectieactiviteit ingevoerd. Dat houdt in dat gemeenten en GGD'en met elkaar in overleg moeten over welke keuzes gemaakt moeten worden. In 2023 zijn met gemeenten afspraken gemaakt over de inzet van de GGD op de intensivering van het toezicht en de handhaving op de gastouderopvang en over de onderwerpen die bij de reguliere inspecties moeten worden geïnspecteerd.
GGD NOG heeft in 2022 al geïnvesteerd in het uitbreiden van de formatie van toezichthouders en administratieve krachten opdat we in 2023 konden voldoen aan de intensivering van 5% naar 50% toezicht op gastouders. In overleg met de gemeenten is ervoor gekozen om bij deze inspecties alle voorwaarden die gelden voor gastouders mee te nemen in het onderzoek. In 2023 zijn 548 van de 609 inspecties bij gastouders uitgevoerd. De doorontwikkeling van flexibel inspecteren is in 2023 verder uitgewerkt. Hierover zijn afspraken gemaakt met de gemeenten. Door flexibel inspecteren worden voorwaarden gecontroleerd, die een langere tijd niet geïnspecteerd zijn. Hieruit volgen meer nader onderzoeken en meer herstelaanbod. In 2023 zijn in totaal 1038 inspecties kinderopvang uitgevoerd. Dit zijn alle soorten inspectie-onderzoeken kinderopvang. Vanaf 15 november zijn de groene inspecties bij kinderopvang afgeschaald in items. Hiervoor is een wijziging gemaakt in het bijbehorende tarief. Hierover zijn afspraken gemaakt met de gemeenten.

2.3.3 Wat heeft het gekost

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma-begroting 2023	6e begrotings-wijziging 2023	Rekening 2023	Afwijking
Algemene Gezondheid				
Baten	6.948	31.530	25.123	-6.407
Lasten	8.088	24.576	21.226	-3.350
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-1.140**	**6.954**	**3.897**	**-3.057**
Dotatie reserve	0	0	9	9
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-1.140**	**6.954**	**3.888**	**-3.066**

De lagere baten en lasten bij het programma Algemene Gezondheidszorg worden voornamelijk veroorzaakt door COVID-19. Halverwege 2023 hebben we een inschatting gemaakt van de lasten voor de najaarscampagne 2023. Deze lasten worden volledig vergoed door het ministerie van VWS. De werkelijke lasten van de najaarscampagne zijn ruim € 6,5 miljoen lager. Een deel van deze lasten € 2,9 miljoen betreffen overheadlasten. Deze presenteren we conform BBV onder het programma overhead. Hierdoor is het saldo bij het programma algemene gezondheidszorg als gevolg van de COVID najaarscampagne € 2,9 miljoen nadelig. Het teveel ontvangen bedrag voor de najaarscampagne betaalt GGD NOG terug aan het ministerie van VWS.

Op de reguliere producten zien we een nadeel van ruim € 100.000. Dit betreft voornamelijk de producten reizigersvaccinatie en toezicht kinderopvang. Bij reizigersvaccinatie blijven de baten achter bij de prognose. De spreekuren zijn minder bezocht. Hierdoor blijven de lasten gelijk maar dalen de baten. Bij toezicht kinderopvang is door ziekteverzuim en het inwerken van collega's de productie niet gehaald. Hierover zijn met de verschillende gemeenten afspraken gemaakt, zodat de belangrijkste taken wel uitgevoerd zijn. Doordat de baten achter blijven op de prognose en de lasten wel gelijk blijven zien we een negatief saldo.
Daar staat een positief saldo bij het product forensische geneeskunde tegenover. In 2023 zijn meer lijkschouwen uitgevoerd voor de gemeenten. Gemeenten betalen per lijkschouw aan de GGD. De lasten stijgen niet evenredig. Dit komt doordat de artsen die de lijkschouwen uitvoeren altijd beschikbaar moeten zijn, ook als er geen schouwen zijn.

De dotatie reserve betreft de toevoeging aan de reserve personele lasten voor de feitelijke verplichting van verlofdagen per einde van het jaar. De toevoeging betreft het hoger aantal verlofuren dat medewerkers tegoed hebben ten opzichte van 2022.

2.4. Programma Kennis en expertise

2.4.1 Wat hebben we ervoor gedaan

Nog gezondere leefstijl

Indicator:
Wij zetten in op de prioriteiten van het Nationaal Preventieakkoord 2018 (roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik); hieraan wordt zeer waarschijnlijk mentale gezondheid als thema toegevoegd. De landelijke nota gezondheidsbeleid 2020 – 2024 pleit voor een brede aanpak van gezondheid.
In 2023 geeft de GGD in alle drie subregio's input aan lokale of regionale preventieakkoorden, waarbij ingezet wordt op een brede programmatische aanpak.

Gezonde leefstijl is een van de thema's vanuit GALA. De GGD sluit aan bij de lopende ontwikkelingen. In afstemming met gemeenten/subregio's vervult de GGD verschillende rollen in de vorming van de regionale preventie infrastructuur, inclusief inrichting van de ketenaanpakken. Daarnaast heeft de GGD ook de lopende projecten op verschillende leefstijlthema's uitgevoerd.

Aansluiten bij informatiebehoefte gemeenten

Indicator:
De Koersnotitie bevat de ambitie dat de GGD snel toegepaste informatie kan leveren aan gemeenten (zie de AB-besluiten van 8 juli en 18 november 2021). Beoogd wordt de opgedane inzichten en ervaringen vanuit de COVID-19-informatievoorziening te bestendigen en toe te passen op andere werkvelden. Om deze rol te borgen worden de samenwerking met regionale (kennis)partners en de deskundigheid binnen de GGD versterkt.
In 2023 geeft de GGD uitvoering aan een tweejarig ontwikkelprogramma om de informatievoorziening te verbeteren.

Ook in 2023 geeft de GGD uitvoering aan het ontwikkelprogramma om de informatievoorziening te verbeteren. Dit programma is gestart in 2022 en is genaamd Programma IGW (Informatie gestuurd werken). In dit programma pakken we onderwerpen op met de Scrum-methodiek. Opgeleverde onderwerpen zijn o.a. informatievoorziening aan gemeenten over Jeugdgezondheidzorg en stuurinformatie voor tactisch managers.

Aandacht voor kwetsbare groepen
Indicator: De coronapandemie heeft het belang laten zien van een gezonde leefstijl en aandacht voor kwetsbare groepen. In 2023 heeft de GGD samen met gemeenten en samenwerkingspartners bepaald welke inzet c.q. welk aanbod er vanuit de GGD is voor kwetsbare groepen in de samenleving.
Dit hangt samen met de uitwerking van IZA en GALA. De GGD sluit hier zo goed mogelijk op aan en is met gemeenten in gesprek over mogelijke rollen en inhoudelijke uitwerking. Het vergroten van kansengelijkheid is een van de speerpunten vanuit GALA. De GGD sluit aan bij de lopende ontwikkelingen. In afstemming met gemeenten vervult de GGD verschillende rollen in de vorming van de regionale preventiestructuur, ketenaanpakken etc. Daarnaast heeft de GGD ook de lopende projecten uitgevoerd.

2.4.2 Wat heeft het gekost

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma-begroting 2023	6e begrotings-wijziging 2023	Rekening 2023	Afwijking
Kennis & Expertise				
Baten	544	1.298	1.383	85
Lasten	2.035	2.291	2.371	80
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-1.491**	**-993**	**-988**	**5**
Dotatie reserve	28	28	34	6
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-1.519**	**-1.021**	**-1.022**	**-1**

De baten en lasten zijn gestegen als gevolg van extra opdrachten van de gemeenten voor de ondersteuning bij IZA/GALA.
De dotatie reserve betreft de toevoeging aan de reserve personele lasten voor de feitelijke verplichting van verlofdagen per einde van het jaar. De toevoeging betreft het hoger aantal verlofuren dat medewerkers tegoed hebben ten opzichte van 2022.

2.5. Overhead

2.5.1 Wat hebben we ervoor gedaan

Nieuwe bestuursagenda 2023-2026
Indicator: Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 is een nieuw algemeen bestuur aangetreden. Het algemeen bestuur bepaalt de koers en de prioriteiten van de GGD. Deze legt het bestuur vast in de bestuursagenda. Samen met de gemeenten werkt de GGD deze prioriteiten verder uit. In 2023 stelt het algemeen bestuur een nieuwe bestuursagenda voor de periode 2023 – 2027 vast.
De Bestuursagenda 2023 – 2027 krijgt in de eerste plaats uitwerking via de afspraken die de subregio's met de GGD maken in het kader van IZA en GALA. De thema's van IZA en GALA sluiten nauw aan op de Bestuursagenda. De planvorming was in 2023 nog volop gaande. In 2024 zal geïnventariseerd worden op welke thema's uit de Bestuursagenda mogelijk nog geen uitwerking is vormgegeven. In 2025 zijn alle afspraken gemaakt en het jaar start de implementatie.

Informatievoorziening aan raden
Indicator: De GGD laat zich graag uitnodigen door raden c.q. raadscommissies van de gemeenten om toelichting te geven over het beleid van en taakuitvoering door de GGD. Het streven is dat de GGD in 2023 bij meer dan 15 (minimaal 75%) bijeenkomsten van raden of raadscommissies aanwezig is geweest.
De GGD'en is beschikbaar om toelichting te geven. Een aantal raden heeft hier al gebruik van gemaakt.

2.5.2 Wat heeft het gekost

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma-begroting 2023	6e begrotings-wijziging 2023	Rekening 2023	Afwijking
Overhead				
Baten	52	285	831	546
Lasten	5.782	16.698	13.396	-3.302
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-5.730**	**-16.413**	**-12.565**	**3.848**
Dotatie reserve	0	0	208	208
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-5.730**	**-16.413**	**-12.773**	**3.640**

De lagere lasten worden voornamelijk veroorzaakt door de najaarscampagne COVID-19. Halverwege 2023 hebben we een inschatting gemaakt van de lasten voor de najaarscampagne 2023. Deze lasten worden volledig vergoed door het ministerie van VWS. De werkelijke lasten van de najaarscampagne zijn ruim € 6,5 miljoen lager. Een deel van deze lasten, € 2,9 miljoen, betreffen overheadlasten. Deze presenteren we conform BBV onder het programma overhead.

De hogere baten van € 546.000 worden veroorzaakt door een opbrengst voor een medewerker die wordt gedetacheerd (€ 100.000), hogere renteopbrengsten (€ 200.000) en de frictiebijdrage COVID-19 uit de meerkostenregeling (€ 246.000).
De lasten zijn, naast de gevolgen van de najaarscampagne, ruim € 300.000 lager. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het niet kunnen inhalen van de achterstanden bij de bedrijfsvoering. Voor de najaarscampagne werd extra inzet van bedrijfsvoering gevraagd. Door de late opdrachtverstrekking door het ministerie van VWS kon de GGD geen medewerkers werven en is het werk door medewerkers uitgevoerd die waren aangenomen om de achterstanden in te halen.

De dotatie reserve betreft de toevoeging aan de reserve personele lasten voor de feitelijke verplichting van verlofdagen per einde van het jaar. De toevoeging betreft het hoger aantal verlofuren dat medewerkers tegoed hebben ten opzichte van 2022.

Budget onvoorzien
In de begroting heeft GGD NOG een budget van € 225.000 (1% van de totaal begrote lasten) opgenomen als budget onvoorzien. Dit budget is volledig ingezet voor ziektevervanging bij verschillende teams.

Beleidsindicatoren taakveld Bestuur en ondersteuning	
Indicator	Kengetal
Formatie per 1.000 inwoners	0,28
Bezetting per 1.000 inwoners	0,28
Apparaatskosten per inwoner	€ 8.88
Externe inhuur als % van de loonsom en kosten inhuur	44.3%
Overhead in % van de totale lasten	36.2%

2.6. Inwonerbijdrage en Organisatieprojecten

2.6.1 Wat hebben we ervoor gedaan

GGD NOG Robuust
Indicator: GGD NOG Robuust wordt projectmatig aangepakt en separaat gemonitord en geëvalueerd. Voor het programma inwonerbijdrage en organisatieprojecten zijn de prioriteiten voor 2023 die uit GGD NOG Robuust voortkomen: • In 2023 heeft de GGD een programma uitgevoerd om beter in te spelen op de behoefte van de gemeenten en hun inwoners. Hiervoor brengt de GGD relatie- en projectmanagement tot stand en hebben relatiemanagers structureel contact met de gemeenten en andere stakeholders. • Er zijn meerjarige afspraken gemaakt met gemeenten over Toezicht Wmo, Seksuele Gezondheid en Jeugdgezondheid Adolescenten (zie ook prioriteit 2 bij het programma Jeugdgezondheid). • Er is duidelijkheid over het resultaat van de businesscase van intensivering van de samenwerking met Het Service Centrum en de Veiligheidsregio NOG.
GGD NOG heeft relatie- en projectmanagement ingebed in de organisatie. De relatiemanagers hebben structureel contact met alle gemeenten. We zijn met de gemeenten in gesprek om tot meerjarige afspraken te komen voor Toezicht Wmo en Seksuele Gezondheid. De businesscase 'Participatie GGD NOG in Het Service Centrum (HSC)' is door het DB vastgesteld. Het projectplan is uitgevoerd. Vanaf 1 januari 2024 participeert GGD NOG volledig in HSC. Dit betekent dat financiële- en salarisadministratie (inclusief applicatiebeheer), inkoop en informatiebeheer voor GGD NOG worden uitgevoerd door HSC.

2.6.2 Wat heeft het gekost

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma-begroting 2023	6e begrotings-wijziging 2023	Rekening 2023	Afwijking
Inwonerbijdrage en organisatie-projecten				
Baten	13.159	14.815	14.814	-1
Lasten	350	225	6	-219
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**12.809**	**14.590**	**14.808**	**-218**
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	657	657	0
Gerealiseerd resultaat	**12.809**	**15.247**	**15.465**	**218**

De lasten van het programma inwonerbijdrage en organisatieprojecten zijn € 219.000 lager. Dit komt doordat het bedrag dat in de inwonerbijdrage is gereserveerd voor de hogere indexering niet volledig is ingezet. Het beschikbare bedrag was een inschatting. Bij het opstellen van de jaarstukken zijn de gerealiseerde lasten bekend.

De lasten van het programma inwonerbijdrage en organisatieprojecten zijn € 219.000 lager. Dit komt doordat het bedrag dat in de inwonerbijdrage is gereserveerd voor de hogere indexering niet volledig is ingezet. Het beschikbare bedrag was een inschatting. Bij het opstellen van de jaarstukken zijn de gerealiseerde lasten bekend.

Algemene dekkingsmiddelen
Bij de 4e begrotingswijziging 2023 is de inwonerbijdrage die de GGD van de deelnemende gemeenten ontvangt vastgesteld. De structurele inwonerbijdrage 2023 is € 14.158.341. Naast deze structurele inwonerbijdrage hebben de gemeenten een incidenteel bedrag betaald van € 656.000. De inwonerbijdrage verandert gedurende het jaar niet.
Bij het opstellen van de jaarrekening maken we een eindafrekening op basis van het aantal inwoners per 31 december 2023.

3. Paragrafen

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bevat dit jaarverslag de volgende vijf paragrafen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing (inventarisatie weerstandcapaciteit, risico's en beleid);
- Financiering (treasurybeleid inclusief schatkistbankieren);
- Bedrijfsvoering (bedrijfsprocessen om de beleidsdoelstellingen te realiseren en de sturing en beheersing daarvan);
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Verbonden partijen (waar de GGD bestuurlijke invloed en financieel belang heeft);
- Overzicht kosten COVID-19.

3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding
Het weerstandsvermogen is het vermogen van GGD NOG om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van de GGD in gevaar komt. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit, d.w.z. de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten te dekken en
- alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In het kader van de vernieuwing van het BBV is een uniforme basisset financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing voorgeschreven. Voor GGD NOG zijn de onderstaande kengetallen van toepassing:

- Netto Schuldquote: de netto schuld gedeeld door de totale inkomsten;
- Solvabiliteit: eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen;
- Structurele exploitatieruimte: het structurele exploitatiesaldo in percentage van de totale baten.

Kengetal	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Netto schuldquote	-2,00%	-6,3%	-5,1%
Solvabiliteit	23,2%	47,0%	19,3%
Structurele exploitatieruimte	-0,1%	0,0%	-0,0%

De solvabiliteit daalt ten opzichte van de begroting 2023. Dit is het gevolg van de financiering van de bestrijding van COVID-19. Het balanstotaal, de basis van de solvabiliteit, is € 16,2 miljoen. Dat is ruim hoger dan het reguliere balanstotaal van € 6,0 miljoen.
GGD NOG heeft voorschotten van VWS ontvangen, zodat we de crediteuren tijdig kunnen betalen. Dit zien we terug in een saldo bij schatkistbankieren van ruim € 9,7 miljoen en een banksaldo van ruim € 1,0 miljoen. Dit is ruim € 10,0 miljoen hoger dan regulier.
Tegenover deze vorderingen staan verplichtingen aan crediteuren, nog te betalen kosten voor de COVID-19 bestrijding en terug te betalen voorschoten van ruim € 10,0 miljoen. Dit betekent dat ons

balanstotaal incidenteel ruim € 10,0 miljoen hoger is en daarmee daalt de solvabiliteit. Zonder deze posten is de solvabiliteit 53%. De lagere solvabiliteit is het gevolg van de incidentele COVID financiering van de GGD.

3.1.1. Weerstandscapaciteit en risico's

Weerstandscapaciteit
Het algemeen bestuur heeft op 22 november 2018 de onderstaande risico's als belangrijkste risico's voor de GGD in het kader van het risicomanagement vastgesteld.

1. inhoudelijke risico's en risico's met betrekking tot opbrengsten:
    a. wijziging wetgeving
    b. uitbraak infectieziekte/tbc
    c. gemeenten laten taken niet door de GGD uitvoeren
    d. omzetdaling/minder opdrachten
    e. morele verplichting voor uitvoering van taken die niet kostendekkend zijn
2. risico's vanwege personele omstandigheden:
    a. ziekteverzuim boven 4%
    b. WW-verplichting
    c. arbeidsmarktkrapte/leeftijdsopbouw
3. risico's vanuit de bedrijfsvoering:
    a. begrotingsoverschrijding
    b. technologische ontwikkeling

Deze risico's zijn gekwantificeerd voor de bepaling van het weerstandsvermogen. Voor de inwonerbijdrage Jeugdgezondheid worden de gemeenten geacht zelf een reserve aan te houden. Bij eventueel uittreden komt er een frictiebijdrage die de kosten voor de andere gemeenten dekt.
De berekening wordt jaarlijks geactualiseerd.

3.1.2. Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

Percentage weerstandscapaciteit in €

Berekening percentage weerstandscapaciteit	**31-12-2023**
Weerstandscapaciteit (materieel gezien)	1.131.000
Voorstel tot storting bij jaarrekening 2023	19.000
Stand weerstandsvermogen bij GGD na stortingsvoorstel	1.150.000
Weerstandsvermogen aan te houden bij de GGD per 31-12-2023	1.150.000
Percentage weerstandscapaciteit	**98%**

Benodigd weerstandsvermogen structurele exploitatierisico's

Omschrijving risico	**in €**
1 Inhoudelijke risico's en risico's m.b.t. opbrengsten	1.995.000
2 Risico's vanwege personele omstandigheden	1.938.000
3 Risico's vanuit de bedrijfsvoering	967.000
Totaal risico	4.900.000
Kans dat risico's zich gelijk voordoen	50%
Totaal risico GGD NOG	2.450.000
Af post onvoorzien in exploitatie (4 jaar)	1.300.000
Aan te houden weerstandsvermogen	**1.150.000**

Het percentage weerstandscapaciteit is 98%. In euro's is het weerstandsvermogen € 19.000 te laag. Wij stellen voor € 19.000 te storten in de algemene reserve. Daarmee is de weerstandcapaciteit 100%.

3.2. Financiering

Inleiding
Deze paragraaf omvat de verantwoording voor het gevoerde beheer van de financieringsportefeuille. Het algemeen bestuur heeft een Treasurystatuut vastgesteld waarin de volgende uitgangspunten zijn vastgelegd:

- zoveel mogelijk interne financiering;
- een risicomijdende gedragslijn.

3.2.1 Renteresultaten

De GGD heeft de overtollige kasmiddelen belegd bij de rijksoverheid (zie jaarrekening, paragraaf Schatkistbankieren).

3.2.2 Kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van de GGD betreffen verbouwing van de hoofdlocatie, medische apparatuur, kantoorinventaris, ICT en telefonieproducten.
Per 31-12-2023 is de boekwaarde van kapitaalgoederen afgerond op € 1,2 miljoen. De GGD heeft in 2023 € 356.000 geïnvesteerd. Het betreft voornamelijk investeringen voor de vervanging van de laptops en de kosten voor de nieuwe website van GGD Noord- en Oost-Gelderland.

3.2.3 Kasgeldlimiet

Het kasgeldlimiet bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal en er geldt een wettelijke ondergrens van € 2.500.000,00
GGD NOG heeft in 2023 geen gelden aangetrokken. Het hele jaar positief gestaan op de bank zonder geld aan te trekken. Dus aan de kasgeldlimiet is voldaan.

3.2.4 Renterisiconorm

De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal en er geldt een wettelijke ondergrens van € 2.500.000,00
Aangezien de GGD NOG geen schulden heeft en dus ook geen rente betaalt is deze norm voor de GGD NOG niet relevant.

3.3. Bedrijfsvoering

Hoofdlijnen
Het afgelopen jaar is de bedrijfsvoering wederom druk geweest met het ondersteunen van de reguliere organisatie, de COVID-19 crisis- en projectorganisatie en de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne.
Het was dus wederom een intensief en complex jaar voor de bedrijfsvoering. Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren zijn in alle bedrijfsvoeringteams ook in 2023 tijdelijk extra medewerkers ingehuurd. De kosten hiervoor worden volledig gedekt door de COVID-19 gelden of uit de bijdrage voor vluchtelingen uit de Oekraïne.

In de reguliere bedrijfsvoering zien we de gevolgen van drie jaar COVID-19-bestrijding terug. We hebben een start gemaakt met het inlopen van de achterstanden. Maar ook in 2023 zijn medewerkers die reguliere taken uitvoeren ingezet op de COVID-19-bestrijding en de najaarscampagne COVID-19. De gevolgen zien we terug in achterstallige werkzaamheden die ontstaan en over elkaar heen komen te liggen. Het gaat dan bijvoorbeeld om procesbeschrijvingen die niet zijn bijgewerkt en verbeterslagen die niet zijn gemaakt over de gehele linie. Hierdoor blijft er een flinke druk op de bedrijfsvoering in 2024 (en latere jaren) te liggen.

In 2023 hebben we de volgende zaken opgeleverd
- Volledige participatie GGD NOG in Het Service Centrum (HSC)
- Opzetten projectmanagement
- Cyclus van functionering en beoordeling van medewerkers
- Vernieuwing website GGD NOG
- Professionaliseren informatiebeveiliging en privacy
- Informatiegestuurd werken

Daarnaast vindt in het 1e kwartaal 2024 de audit voor de certificering van NEN7510 plaats en ronden we de implementatie van het nieuwe functiehuis (HR21). Deze trajecten hebben in 2023 veel tijd en aandacht van de teams gevraagd.

Rechtmatigheidsverantwoording
Met ingang van 2023 is het dagelijks bestuur van de GGD NOG cf. artikel 212 en 213 van de gemeentewet verplicht tot het zorgdragen van de toetsing op de rechtmatigheid van het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie.
GGD NOG toetst zelf de rechtmatigheid in 2023. Onder de rechtmatigheid wordt hier verstaan de rechtmatigheid van de financiële beheershandelingen over 2023. Hieronder vallen 3 aspecten:
1. Het voorwaardencriterium: zijn de lasten, baten en balansmutaties binnen de geldende wet- en regelgeving gedaan? Het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader is hierbij uitgangspunt.
2. Het begrotingscriterium: zijn de uitgaven binnen de van toepassing zijnde begrotingsregels gedaan?
3. Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium: zijn de uitgaven binnen de regels van misbruik en oneigenlijk gebruik gedaan?

De medewerker verbijzonderde interne controle rapporteert elke vier maanden de bevindingen uit de controle op bovenstaande drie aspecten aan de concern controller. De controles zijn uitgevoerd

conform intern controleplan GGD NOG 2023. Bij de controle van de jaarrekening heeft de accountant Stolwijk & Kelderman deze controles meegenomen. Uit de controle komt naar voren dat de in de jaarrekening 2023 verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grenzen.

Wel zijn er drie bevindingen

1. Overschrijding van het drempelbedrag schatkistbankieren in kwartaal 2 t/m 4
2. WGA verzekering is niet Europees aanbesteed
3. De inhuur van personeel voor de inhaalcampagne HPV.

De overschrijding van het drempelbedrag schatkistbankieren komt doordat GGD NOG één bank heeft die niet automatisch afroomt. In 2024 heffen we deze rekening op waardoor deze bevinding zich niet meer voor doet.

De jaarlijkse kosten voor de WGA verzekering zijn niet Europees aanbesteed. Wel is er via de tussenpersoon Robidus een aanbesteding gedaan waarbij alle Nederlandse verzekeringsmaatschappijen zijn benaderd. De overeenkomst is gesloten voor 3 jaar. Als de overeenkomst afloopt wordt een Europese aanbesteding gedaan.

Het personeel dat de inhaalcampagne HPV uitvoert zijn dezelfde als die voor COVID-19 werken. De inhuur van personeel voor COVID-19 valt onder dwingende spoed. Zodra deze personen voor de HPV campagne aan het werk gaan geldt de dwingende spoed niet. Dit had Europees aanbesteed moet worden. Begin 2024 is een Europese aanbesteding gestart zodat deze inhuur vanaf 2024 rechtmatig is.

Gegevensbescherming, fraude- en informatieveiligheid
In 2023 is verder ingezet op het certificeringstraject voor de kwaliteitsnorm informatiebeveiliging in de zorg: NEN 7510. Het doel is deze certificering te behalen in gezamenlijkheid met GGD Hart voor Brabant en GGD West Brabant in het 1e kwartaal 2024.
In de aanloop naar deze certificering hebben we reeds belangrijke stappen gezet. Door het implementeren van gestructureerde verbeter-overleggen, hebben we onze interne processen aanzienlijk kunnen versterken. Deze overleggen hebben geleid tot betere communicatie, duidelijkere procedures en een verhoogd bewustzijn van informatiebeveiligingsrisico's binnen onze organisatie. GGD NOG ligt op schema om de certificering te behalen.

In 2023 hebben wij onder andere de volgende resultaten en speerpunten gerealiseerd:

- GGD NOG maakt gebruik van een verbeterregister op alle ondersteunende processen. Wanneer uit het verbeterregister een hoog-risico komt, wat wel of geen acceptatie van het MT nodig heeft, wordt van dit specifieke onderwerp een risico-kaart opgemaakt voor het MT.
- Informatiebeveiligingsmanagementsplatform (IBMF) is ingesteld.
- Informatiebeleid (IB) is opgesteld en goedgekeurd door MT.
- Cryptografie beleid opgesteld en goedgekeurd door MT.
- Project portfoliomanagement is geïmplementeerd met checks op projecten met betrekking tot IB en Privacy.
- Beheerdocumenten hoge BIV (Beschikbaarheid, Integriteit en Vertrouwelijkheid) applicaties.
- Voor het instroom, uitstroom en doorstroomproces is de IST-situatie inzichtelijk gemaakt.

In 2023 zijn 63 meldingen over informatieveiligheid geweest:

Datalekken	19
Spam, phising, mal-ransomware	41
Verlies apparatuur	3

Alle meldingen zijn conform wet- en regelgeving afgehandeld.

Ongewenst gedrag en corruptie
Er zijn geen melding van ongewenst gedrag of corruptie.
Alle nieuwe medewerkers hebben in 2023 de eed of gelofte afgelegd.

3.3.1. Kwaliteitszorg

Het kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) is een cyclisch systeem om continu verbeteren tot stand te brengen en de organisatie op een hoger niveau te brengen. Het KMS heeft betrekking op organisatieniveau, op teamniveau en op individueel niveau en geldt voor alle producten en diensten van de GGD.

HKZ-certificaat
GGD NOG voldoet aan het HKZ-certificatieschema publieke gezondheidszorg en bezit een HKZ-certificaat. Daarmee laten we zien dat wij:

- intern de zaken goed op orde hebben;
- de klant centraal stellen;
- voortdurend en systematisch werken aan verbetering.

In juni 2023 heeft een externe audit voor HKZ plaatsgevonden. Twee externe auditoren van LRQA spraken met medewerkers over hun werkzaamheden en of deze werkzaamheden, processen en continu verbeteren beheerst plaatsvinden volgens de normen van het HKZ-schema Publieke Gezondheid 2019. Er is één tekortkoming geconstateerd: het veilig incidenten melden (VIM) moet beter.
GGD NOG heeft het HKZ-certificaat gekregen. Dit betekent dat we voor de komende 3 jaar aan onze stakeholders kunnen laten zien dat we goede, kwalitatieve zorg bieden.

Interne audits
De interne audits zijn in 2023 planmatig uitgevoerd conform een jaarplanning.
In mei en september 2023 zijn interne audits uitgevoerd door 12 auditoren van de interne auditorenpool. De verbetermaatregelen zijn besproken met de managers en teruggekoppeld aan de interne auditoren en de auditees.

Klachten van cliënten
Als zorgaanbieder beschikt de GGD over een externe klachtenfunctionaris van Adviespunt Zorgbelang. Een onafhankelijke klachtenfunctionaris voor de afhandeling van klachten over verleende zorg is verplicht op basis van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg. De klachtenfunctionaris behandelt ook klachten over de GGD als overheid, waarvan de afhandeling is geregeld in de Algemene wet bestuursrecht.

In 2023 waren er 25 klachten gedaan. Dit is een sterke daling ten opzichte van de 146 klachten in 2022. Deze waren voor een belangrijk deel gerelateerd aan COVID-19-taken.

VIM (Veilig Incident Melden)
GGD NOG beschikt over een VIM – groep (Veilig Incidenten Melden). Deze groep was in 2022 geen goede afspiegeling van de organisatie. In september 2023 is een verbeterplan VIM opgesteld. De VIM-groep, bestaande uit 2 artsen, 2 verpleegkundigen, adviseur facilitaire zaken en kwaliteitsadviseur, is weer volledig bezet.
De werkwijze rondom veilig incidenten is nog eens onder de aandacht gebracht in de teams Meldingen kunnen zowel medisch als niet-medisch van aard zijn. De meldingen die bij deze groep binnenkomen worden afgehandeld door een VIM-groepslid. Indien gewenst, vinden verbetermaatregelen plaats.
In 2023 zijn er 37 VIM-meldingen gedaan en afgehandeld.

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt normaliter verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid rondom het beheer van de gebouwen etc. De GGD NOG heeft geen gebouwen in eigendom.

3.5. Verbonden partijen

De GGD kent geen verbonden partijen in formele zin.

3.6. Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo), die op 1 mei 2023 gedeeltelijk in werking is getreden, geldt ook voor gemeenschappelijkere regelingen zoals GGD NOG. De Woo heeft tot doel een transparante overheid te bevorderen en de informatiehuishouding op orde te brengen. Het is verplicht om in de begrotingsstukken in een openbaarheidsparagraaf aan te geven hoe het staat met de uitvoering van de Woo. Dit biedt een basis voor het algemeen bestuur om de uitvoering van de Woo te controleren.

De gemeenten hebben in de begroting 2024 structureel € 25.000 beschikbaar gesteld om te borgen dat de GGD kan voldoen aan deze wet. GGD NOG heeft de eerste (verplichte) stappen voor de invoering van de Woo gezet. Samen met Hét Servicecentrum (HSC, de samenwerking voor bedrijfsvoering) heeft de GGD het Programma ‘Informatiehuishouding in control’ uitgevoerd. Onderdeel hiervan is inrichting van een archiveringsoplossing die tot een veilig en goed georganiseerd archief tot doel heeft. De gekozen oplossing sluit aan bij de M365-applicaties die GGD NOG in gebruik heeft.

GGD NOG heeft team Communicatie aangewezen als Woo-contactpersoon. Ook is informatie ingevoerd voor de Woo-index, een soort verwijsindex die in de plaats is gekomen van het oorspronkelijk beoogde publicatiesysteem van het rijk (PLOOI). Dit moet nog worden uitgewerkt.

Voor de verdere invoering van de Woo is een plan van aanpak opgesteld. Dit betreft ook de actieve openbaarmaking van de bestuursinformatie (de wettelijke verplichting hiertoe wordt gefaseerd ingevoerd) en het stroomlijnen van de afhandeling van Woo-verzoeken.

Deel 2: Jaarrekening

4. Jaarrekening

4.1. Balans per 31 december 2023

ACTIVA	Balans per 31 december 2023	2022
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	1.206	1.102
Financiële vaste activa		
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	34	36
Totaal vaste activa	**1.240**	**1.138**
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden		
Gereed product en handelsgoederen	50	51
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
a. Vorderingen op openbare lichamen	2.235	1.146
b. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	9.769	7.109
c. Overige vorderingen	158	278
Totaal Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	12.162	8.533
Liquide middelen		
Banken	1.047	247
Kassen	1	1
Totaal Liquide middelen	1.048	248
Overlopende activa		
a. Van overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.	231	137
b. Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	1.717	1.336
Totaal Overlopende activa	1.948	1.473
Totaal vlottende activa	**15.208**	**10.305**
TOTAAL GENERAAL	**16.448**	**11.443**

X € 1.000

PASSIVA	Balans per 31 december 2023	2022
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen		
a. Algemene reserve	1.131	1.618
b. Bestemmingsreserves	1.141	1.525
c. Gerealiseerd resultaat	910	-487
Totaal Eigen vermogen	3.182	2.656
Voorzieningen		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	373	606
Totaal vaste passiva	**3.555**	**3.262**
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Overige schulden	1.697	4.110
Overlopende passiva		
Van overheidslichamen ontvangen voorschotbijdragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van volgende begrotingsjaren.	412	385
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.	10.666	3.568
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	118	118
Totaal Overlopende passiva	11.196	4.071
Totaal vlottende passiva	**12.893**	**8.181**
TOTAAL GENERAAL	**16.448**	**11.443**

4.2. Overzicht van baten en lasten 2023 GGD NOG

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma-begroting 2023	6e begrotings-wijziging 2023	Rekening 2023	Afwijking
GGD Noord- en Oost Gelderland				
Baten	21.732	49.623	44.276	-5.347
Lasten	21.704	50.252	43.751	-6.501
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**28**	**-629**	**525**	**1.154**
Dotatie reserve	28	28	272	244
Onttrekking reserve	0	657	657	0
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**910**	**910**

Toelichting baten en lasten 2023 GGD NOG
Door de inzet van GGD NOG op de bestrijding van het COVID-19-virus stijgen zowel de baten als de lasten. Het volume is ruim twee keer de oorspronkelijke begroting. Doordat het ministerie van VWS alle kosten vergoedt die verband houden met de bestrijding van het COVID-19-virus heeft dit geen invloed op ons gerealiseerde resultaat.
Het positieve gerealiseerde resultaat in de rekening 2023 van € 910.000 wordt veroorzaakt door de hogere renteopbrengsten, het niet volledig hoeven inzetten van de indexatie en lagere lasten door het niet kunnen inhalen van de achterstanden bij de bedrijfsvoering.

De dotatie reserve betreft de toevoeging aan de reserve personele lasten voor de feitelijke verplichting van verlofdagen per einde van het jaar. De toevoeging betreft het hoger aantal verlofuren dat medewerkers tegoed hebben ten opzichte van 2022.

Voor de najaarscampagne werd extra inzet van bedrijfsvoering gevraagd. Door de late opdrachtverstrekking door het ministerie van VWS kon de GGD geen medewerkers werven en is het werk door medewerkers uitgevoerd die waren aangenomen om de achterstanden in te halen. Om deze achterstanden in te halen is € 657.000 onttrokken uit de reserve GGD NOG Robuust. Dit hebben we niet volledig voor dit doel kunnen inzetten.
Bij de bestemming van het resultaat van 2023 doen we een voorstel om een deel terug te storten in de reserve GGD NOG Robuust, zodat deze gelden in 2024 ingezet kunnen worden om de achterstanden bij bedrijfsvoering in te halen.

4.3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. In de Financiële verordening GGD NOG zijn nadere kaders opgenomen voor de waardering en afschrijving van vaste activa.

4.3.1. Toerekening baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.
Baten worden slechts meegenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

4.3.2. Waardering balansposten

Alle balansposten zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders is aangegeven.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Eventuele van derden verkregen specifieke bijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag. Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

De materiële vaste activa met economisch nut worden afgeschreven in:

- 10 jaar: meubilair, kantoorinventaris, archiefstellingen, kasten, witgoed, keukenapparatuur;
- 5 jaar: specifieke softwarepakketten;
- 4 jaar: automatiseringsapparatuur zoals printers, pc's, ICT-apparatuur, (behalve mobiele apparatuur) netwerkvoorzieningen;
- 3 jaar: mobiele automatiseringsapparatuur zoals laptops, telefoonapparatuur en –voorzieningen.

Voor investeringen in gehuurde gebouwen, waarbij de investeringen een sterke relatie hebben met het gebouw, gelden afschrijvingstermijnen die niet langer zijn dan de resterende looptijd van het huurcontract.
Kapitaallasten (rente en afschrijving) worden berekend vanaf het halfjaar volgend op de aanschaf van de activa.

Financiële vaste activa
De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Op waarborgsommen wordt niet afgeschreven.

Voorraden
De voorraden vaccins worden gewaardeerd tegen de laatste inkoopprijs van het betreffende jaar ofwel verkrijgingsprijs.

Debiteuren en Overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen
De liquide middelen worden gewaardeerd op het nominale bedrag.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.4 Waarderingsgrondslagen rechtmatigheidsverantwoording 2023

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals vastgelegd in de Financiële Verordening GGD NOG en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 6 juli 2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
    - Het begrotingscriterium ziet toe op het respecteren van het budgetrecht van het algemeen bestuur. Daartoe dient te worden getoetst of begrotingsafwijkingen en met name overschrijdingen door het algemeen bestuur zijn geautoriseerd. Deze moeten tijdig, en in elk geval in het begrotingsjaar zelf, aan het algemeen bestuur worden voorgelegd. Als een wijziging niet meer in het jaar zelf is voorgelegd zijn bestedingen op programmaniveau boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig, maar de VIC (en de externe accountant) kijkt per geval in hoeverre daadwerkelijk sprake is van een onrechtmatigheid die meeweegt in de rechtmatigheidsverantwoording.
    - Het M&O-criterium geldt in het bijzonder voor bijdragen om niet en subsidies; worden subsidies terecht verstrekt en worden ze ook voor het doel waarvoor het is gegeven gebruikt? Misbruik kan gelijk worden gesteld met het plegen van fraude om zich onrechtmatig overheidsgelden toe te eigenen en is dan ook onrechtmatig. Bij oneigenlijk gebruik is feitelijk gehandeld in overeenstemming met wet- en regelgeving, maar is dit in strijd met het doel en de strekking van de wet- en regelgeving. Daarmee zijn dergelijke handelingen niet onrechtmatig.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 720.00) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Een rapporteringstolerantie van € 10.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur
In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het dagelijks bestuur aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 6 juli 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is vastgesteld op € 1.320.000.

Conclusie
Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

4.5. Toelichting op de balans per 31 december 2023

4.5.1. Vaste Activa

Toelichting Materiële Vaste Activa

X € 1.000

Materiële vaste activa	Gebouwen	Auto-matisering	Apparaten	Inventaris	Totaal 2023	Totaal 2022
Aanschafwaarde primo	1.291	1.003	283	446	3.023	2.377
Investeringen	0	344	0	12	356	646
Desinvesteringen						
Aanschafwaarde ultimo	**1.291**	**1.347**	**283**	**458**	**3.379**	**3.023**
Afschrijvingen primo	-612	-829	-203	-278	-1.922	-1.706
Jaarlijkse afschrijving	-132	-70	-13	-36	-251	-215
Inhaalafschrijving						
Desinvesteringen						
Afschrijving ultimo	**-744**	**-899**	**-216**	**-313**	**-2.173**	**-1.921**
Boekwaarde primo	**679**	**174**	**80**	**169**	**1.103**	**671**
Boekwaarde ultimo	**547**	**448**	**67**	**145**	**1.206**	**1.102**

Per 31-12-2023 is de boekwaarde van kapitaalgoederen afgerond € 1.206.000. De GGD heeft in 2023 € 356.000 geïnvesteerd. Het betreft voornamelijk investeringen in hardware. Het algemeen bestuur heeft € 540.000 aan kredieten beschikbaar gesteld. De daadwerkelijke investeringen in 2023 blijven daar binnen.

Toelichting Financiële Vaste Activa

De financiële vaste activa betreft betaalde waarborgsommen (€ 34.000) voor sleutels en huur van panden.

x € 1.000

Financiële vaste activa	Totaal 2023	Totaal 2022
Aanschafwaarde primo	36	59
Investeringen	1	
Desinvesteringen	-2	-23
Aanschafwaarde ultimo	**34**	**36**
Afschrijvingen primo		
Jaarlijkse afschrijving		
Desinvesteringen		
Afschrijving ultimo		
Boekwaarde primo	36	59
Boekwaarde ultimo	34	36

4.5.2. Vlottende Activa

Toelichting Voorraden

De boekwaarde van de voorraden betreft de per 31 december aanwezige voorraad vaccins:

X € 1.000

Voorraden	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2022
Voorraad vaccins	50	50
Voorraad VVV-bonnen	0	1
Totaal voorraad	**50**	**51**

Toelichting liquide middelen

Het saldo per 31 december:

X € 1.000

Liquide middelen	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2022
Bank Nederlandse gemeenten	1.009	201
Rabobank	38	46
Kassen	1	1
Totaal voorraad	**1.048**	**248**

Toelichting uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

X € 1.000

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2022
Vorderingen op openbare lichamen	2.235	1.146
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	9.769	7.109
Overige vorderingen	186	314
Voorziening overige vorderingen	-28	-36
Totaal kortlopende vorderingen	**12.163**	**8.533**

Toelichtingen Overlopende Activa

X € 1.000

Overlopende activa	Stand primo 2023	Toe-voegingen	Ontvangen bedragen	Stand ultimo 2023
Van overheidslichamen te ontvangen bedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel				
Extra coronamonitors		301	-145	156
Ondersteuningsronde GS		30	-23	7
Doet gezonde school ertoe	46	4	-48	2
Samen in Beweging	58	42	-100	0
Overige subsidies	34	0	-34	0
Stimuleringsregeling R&S ronde 7		11		11
Rookvrij Leven Terborg		42		42
Wijk gerichte aanpak roken Zutphen		13		13
Totaal overlopende activa met een bepaald bestedingsdoel	**138**	**443**	**-350**	**231**

X € 1.000

Overlopende activa	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2022
Totaal overlopende activa met een bepaald bestedingsdoel	**231**	**137**
Nog te ontvangen bedragen	161	11
Nog te ontvangen PGV/COA	116	82
Nog te factureren Forensisch	199	76
Nog te factureren Technische Hygiëne zorg	315	174
Nog te ontvangen afrekening 2021 Min VWS COVID-19	0	644
Overige overlopende activa overheidslichamen	686	107
Vooruit betaalde kosten	240	242
Totaal overige overlopende activa	**1.717**	**1.336**
Totaal overlopende activa	**1.948**	**1.473**

4.5.3. Vaste Passiva

Toelichting Eigen Vermogen

X € 1.000

Eigen vermogen	Saldo primo	Toevoeging	Onttrekking	Totaal saldo 2023
Algemene reserve	1.131	0	0	1.131
Gerealiseerd resultaat	0	910	0	910
Reserve Personele lasten	735	244	0	979
Reserve Volwassen en Ouderenmonitor	56	28	0	84
Reserve GGD NOG Robuust	734	0	-657	77
Saldo ultimo	**2.656**	**1.183**	**-681**	**3.182**

De algemene reserve vormt de weerstandscapaciteit van de GGD. De weerstandscapaciteit betreft de middelen en mogelijkheden waarover de GGD beschikt om risico's af te dekken. De risico's zijn niet begroot, niet voorzienbaar, onverwachts en substantieel.
Om te bepalen welke omvang de algemene reserve moet hebben om als organisatie voldoende weerstandscapaciteit te hebben, verwijzen wij naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van dit jaarverslag.

Het gerealiseerd resultaat 2022 van totaal € 487.000 is conform het bestuursbesluit onttrokken aan de algemene reserve.

GGD NOG heeft per 31 december 2023 de volgende bestemmingsreserves:

- Personele lasten;
  De bestemmingsreserve personele lasten is gevormd voor de feitelijke verplichting van verlofdagen per einde van het jaar. In 2023 is per saldo € 244.000 toegevoegd aan deze reserve. De toevoeging betreft het hoger aantal verlofuren dat medewerkers tegoed hebben ten opzichte van 2022.
- Volwassen en Oudermonitor;
  De volwassen en ouderen monitor neemt de GGD eens in de 4 jaar af. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag in de reserve gestort van € 28.000. In 2023 is aan deze reserve € 28.000 toegevoegd.
- GGD NOG Robuust;
  Het programma GGD NOG Robuust loopt over de periode 2022-2026. Dit betreft een programma om de GGD robuuster en kwalitatief te versterken.
  In 2023 is € 657.000 onttrokken.

Het resultaat uit het vorige boekjaar is als volgt bestemd:

X € 1.000

Gerealiseerd resultaat	Resultaat 2023
Onttrekking Algemene reserve	487
Totaal	**487**

Het saldo van de rekening van baten en lasten 2023 bedraagt € 910.000. Het algemeen bestuur neemt een besluit (zie bladzijde 5) hoe het resultaat wordt bestemd.

4.5.4. Voorzieningen

Toelichting Voorzieningen

X € 1.000

Voorzieningen	Werkloosheid wet	Totaal saldo 2023
Saldo primo	606	606
Toevoeging	398	398
Onttrekking	-449	-449
Vrijval	-182	-182
Totaal	**373**	**373**

De voorziening WW bestaat uit de WW-aanspraken van (tijdelijk) personeel in dienst van de GGD. Voor het afdekken van de risico's van de salarislasten welke niet direct of indirect toegerekend kunnen worden aan onze producten en programma's, is de voorziening boventallig personeel gevormd.

4.5.5. Overlopende Passiva

Toelichting Overlopende Passiva

x € 1.000

Vlottende schulden	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2022
Crediteuren	1.697	4.110
Totaal vlottende schulden	**1.697**	**4.110**

X € 1.000

Overlopende passiva	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2022
Totaal overlopende passiva met een bepaald bestedingsdoel	**412**	**385**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen		
Huisvesting	57	28
Nog te betalen personeel / inhuur derden / deskundigen	482	117
Advieskosten & automatisering	134	9
SOA / MMK / TBC	267	148
Opleiding AIOS	149	149
Overig nog te betalen kosten	1.333	1.600
Nog te betalen overige personeelslasten	1.562	1.406
Pandemische paraatheid	81	0
Voorschot Basis capaciteit Covid 19	2.809	
Voorschot najaarscampagne Covid 19	2.928	
Meerkosten regeling 01-07-2023	540	
VIP pijler 5	250	
Overige nog te betalen bedragen	74	
	10.666	**3.568**
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen		
Jong Leren Eten	11	25
Regionale kenniswerkplaats jeugd NV	107	93
Totaal overige overlopende activa	**118**	**118**
Totaal vlottende schulden	**11.196**	**4.071**

X € 1.000

Omschrijving	Stand primo 2023	Toe-voeging	Besteding	Stand ultimo 2023
Van overheidslichamen ontvangen voorschotbijdragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van volgende begrotingsjaren				
Bijdrage soa	177	25	-113	89
De pas er in	12		-12	0
Vooruit ontvangen SOA PrEP	52		-38	14
Overige bijdragen van overheidslichamen	112	308	-119	301
Valpreventie	32		-24	8
Totaal overlopende passiva met een bepaald bestedingsdoel	**385**	**334**	**-306**	**412**

X € 1.000

Omschrijving	Stand primo 2023	Toevoeging	Besteding	Stand ultimo 2023
Van overheidslichamen ontvangen voorschotbijdragen voor specifieke uitkeringen				
COVID-19 basiscapaciteit en najaarscampagne	0	-10.480	4.744	-5.736
VIP Pijler	0	-546	296	-250
Opleiding AIOS	-149	0	0	-149
Pandemische paraatheid	0	-980	899	-81
COVID-19 meerkostenregeling 2022	-1.301	0	0	-1.301
COVID-19 meerkostenregeling 2023	0	-9.391	8.851	-540
Totaal overlopende passiva met een bepaald bestedingsdoel	**-1.450**	**-21.397**	**14.790**	**-8.057**

4.6. Overzicht baten en lasten per programma

X € 1.000

Rekening van baten en lasten per programma	Programma-begroting 2023	6e begrotings-wijziging 2023	Rekening 2023	Afwijking
Jeugdgezondheid				
Baten	1.029	1.695	2.126	431
Lasten	5.449	6.462	6.751	289
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-4.420**	**-4.767**	**-4.625**	**142**
Dotatie reserve	0	0	21	21
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-4.420**	**-4.767**	**-4.646**	**121**
Algemene Gezondheid				
Baten	6.948	31.530	25.123	-6.407
Lasten	8.088	24.576	21.226	-3.350
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-1.140**	**6.954**	**3.897**	**-3.057**
Dotatie reserve	0	0	9	9
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-1.140**	**6.954**	**3.888**	**-3.066**
Kennis & Expertise				
Baten	544	1.298	1.383	85
Lasten	2.035	2.291	2.371	80
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-1.491**	**-993**	**-988**	**5**
Dotatie reserve	28	28	34	6
Mutatie reserve	0		0	0
Gerealiseerd resultaat	**-1.519**	**-1.021**	**-1.022**	**-1**
Overhead				
Baten	52	285	831	546
Lasten	5.782	16.698	13.396	-3.302
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-5.730**	**-16.413**	**-12.565**	**3.848**
Dotatie reserve	0	0	208	208
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-5.730**	**-16.413**	**-12.773**	**3.640**
Inwonerbijdrage en organisatie-projecten				
Baten	13.159	14.815	14.814	-1
Lasten	350	225	6	-219
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**12.809**	**14.590**	**14.808**	**-218**
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	657	657	0
Gerealiseerd resultaat	**12.809**	**15.247**	**15.465**	**-218**

Toelichting begrotingsrechtmatigheid
Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd.
Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

a) Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
b) Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
c) De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.

Onderstaand lichten we de begrotingsrechtmatigheid per programma toe.

Jeugdgezondheid:
Zowel de baten als de lasten zijn hoger.
Voor deze overschrijding geldt punt a 'Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren'. De overschrijding is acceptabel en blijft binnen de verantwoordingsgrens.

Algemene gezondheidzorg:
De lagere baten en lasten bij het programma Algemene Gezondheidszorg worden voornamelijk veroorzaakt door COVID-19.
Halverwege 2023 hebben we een inschatting gemaakt van de lasten voor de najaarscampagne 2023. Deze lasten worden volledig vergoed door het ministerie van VWS. De werkelijke lasten van de najaarscampagne zijn ruim € 6,5 miljoen lager. Een deel van deze lasten € 2,9 miljoen betreffen overheadlasten. Deze presenteren we conform BBV onder het programma overhead. Hierdoor is het saldo bij het programma Algemene Gezondheidszorg als gevolg van de COVID najaarscampagne € 2,9 miljoen nadelig. Het teveel ontvangen bedrag voor de najaarscampagne betaalt GGD NOG terug aan het ministerie van VWS.
Deze onderschrijding is gemeld.

Op de reguliere producten stijgen de baten en lasten van Forensische geneeskunde doordat er meer lijkschouwen zijn uitgevoerd. Bij Reizigersvaccinatie blijven de baten achter bij de prognose. De spreekuren zijn minder bezocht. Hierdoor blijven de lasten gelijk maar dalen de baten. Bij Toezicht Kinderopvang is door ziekteverzuim en het inwerken van collega's de productie niet gehaald. Hierover zijn met de verschillende gemeenten afspraken gemaakt zodat de belangrijkste taken wel uitgevoerd zijn.
De baten zijn per saldo € 120.000 hoger en de lasten zijn € 275.000 hoger.
Deze overschrijding is gemeld.

Kennis en Expertise:
Zowel de baten als de lasten zijn hoger.
Voor deze overschrijding geldt punt a 'Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren'. De overschrijding is acceptabel en blijft binnen de verantwoordingsgrens.

Overhead:
De hogere baten van € 546.000 worden veroorzaakt door:

1) een opbrengst voor een medewerker die wordt gedetacheerd (€ 100.000). Hier staan direct gerelateerde lasten tegenover. De overschrijding is gemeld.
2) hogere renteopbrengsten (€ 200.000). GGD NOG heeft voor COVID-19 voorschotten ontvangen door de verhoging van de rente zijn de renteopbrengsten hoger dan begroot. Deze overschrijding is gemeld.
3) de frictiebijdrage COVID-19 uit de meerkostenregeling (€ 246.000). Deze overschrijding is gemeld.

De lagere lasten worden voornamelijk veroorzaakt door de najaarscampagne COVID-19. Halverwege 2023 hebben we een inschatting gemaakt van de lasten voor de najaarscampagne 2023. Deze lasten worden volledig vergoed door het ministerie van VWS. De werkelijke lasten van de najaarscampagne zijn ruim € 6,5 miljoen lager. Een deel van deze lasten, € 2,9 miljoen, betreffen overheadlasten. Deze presenteren we conform BBV onder het programma overhead.
De lasten zijn, naast de gevolgen van de najaarscampagne, ruim € 400.000 lager. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de kosten van een medewerker die wordt gedetacheerd (€ 100.000). Hier staan direct gerelateerde baten tegenover en het niet kunnen inhalen van de achterstanden bij de bedrijfsvoering. Voor de najaarscampagne werd extra inzet van bedrijfsvoering gevraagd. Door de late opdrachtverstrekking door het ministerie van VWS kon de GGD geen medewerkers werven en is het werk door medewerkers uitgevoerd die waren aangenomen om de achterstanden in te halen. Deze onderschrijding is gemeld.

Inwonerbijdrage en projecten:
De onderschrijding van de lasten wordt veroorzaakt doordat het bedrag dat in de inwonerbijdrage is gereserveerd voor de hogere indexering niet volledig is ingezet. Het beschikbare bedrag was een inschatting. Bij het opstellen van de jaarstukken zijn de gerealiseerde lasten bekend. Deze onderschrijding is gemeld.

4.7. Overzicht taakvelden

Het BBV schrijft voor dat de GGD een overzicht in de jaarrekening opneemt met een verdeling van de baten, lasten en het saldo per taakveld. De taakvelden zijn door de rijksoverheid gedefinieerd. Onderstaand het overzicht met de verdeling naar taakvelden over 2023.

In € 1.000

Taakveld IV3		Baten	Lasten	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning			
0.4	Overhead	13.510	13.396	114
0.5	Treasury	325		325
0.9	Vennootschapsbelasting	0	10	-10
0.10	Mutaties reserves	385		385
0.11	Resultaat van rekening van baten en lasten			-910
161.	Veiligheid			
1.1	Crisisbeheersing/brandweer	58	124	-67
7.	Volksgezondheid en Milieu			
7.1	Volksgezondheid	29.657	29.765	-108
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	726	455	271

4.8. COVID-19

Kostensoort	Opgave kosten incl. btw
Totaal Bron- en contactonderzoek	**528**
BCO regulier	528
BCO grootschalig risicogericht testen	
Totaal Bemonstering	**893**
Bemonstering regulier	893
Bemonstering grootschalig risicogericht testen	
Totaal COVID-19 vaccinatie	**3.703**
Vaccinatie	3.703
Totaal Overige Meerkosten	**5.124**
Infectieziektebestrijding (IZB)	
Tuberculosebestrijding (TBC)	
Medische Milieukunde (MMK)	
Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	
Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	
Reizigerszorg	
Gezondheidsbevordering (GB)	
Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	
Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	
Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	
Veilig Thuis	
Forensische Zorg (For)	
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	
Overig	
Ondersteuning	3.727
Totale voorlopige uitgaven 2023	**8.851**

Toelichting kosten COVID-19

De bovenstaande indeling is conform de indeling zoals die is afgesproken in het vastgestelde controleprotocol. Dit is een landelijke indeling. De kosten voor bron- en contactonderzoek (BCO) betreffen voornamelijk inhuurkosten die zijn gemaakt om dagelijks bron- en contactonderzoeken uit te voeren. Onder bemonstering vallen alle personele kosten die er zijn om bij de testlocatie verschillende teststraten operationeel te houden. Het gaat hier niet om de locatiekosten en materiaalkosten. Die kosten vallen onder de overhead (ondersteuning). Vaccinatiekosten betreffen inhuurkosten voor het zetten van de vaccinatie, inhuurkosten voor de observatie na de vaccinatie en de inhuur voor het controleren en registreren van de gegevens.

Naast genoemde locatiekosten en materiaalkosten vallen onder de kosten voor Ondersteuning ook de kosten van projectleiders, huur van een extra pand voor BCO, koerierskosten, verkeersregelaars, beveiliging en extra personeel voor ondersteunende afdelingen.

4.9. Incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht zijn de incidentele baten en lasten opgenomen.
Incidentele baten of lasten onder € 25.000 zijn niet opgenomen in het overzicht.

X € 1.000

Incidentele baten en lasten	Programma	Begroting 2023	Realisatie 2023	Verschil
Lasten				
Kosten Oekraïne	JG		455	455
Lagere afschrijvingslasten	Overhead	329	251	-78
Pandemische paraatheid	Alle programma's		1.197	1.197
HPV Inhaal	JG		480	480
HPV	JG		1.859	1.859
Covid-19	Alle programma's		13.850	13.850
Opleidingskosten	Overhead	317	374	57
Inzet stelpost indexatie (loon en prijs)	Inwonerbijdrage	1.083	794	-289
Totale incidentele lasten		**1.729**	**19.260**	**17.531**
Baten				
Opbrengst Oekraïne	JG		455	455
HPV	JG		1.859	1.859
Covid-19	Alle programma's		13.850	13.850
HPV Inhaal	JG		480	480
Pandemische paraatheid	Alle programma's		1.197	1.197
Incidentele baten	Alle programma's	199	453	254
Rente	Overhead		325	325
Totale incidentele baten		**199**	**18.619**	**18.420**

Het structurele begrotingssaldo is nul. Het incidentele resultaat is € 889.000. Het gerealiseerde resultaat over 2023 is € 910.000.

4.10 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Niet uit de balans blijkende verplichtingen neemt GGD NOG in de jaarrekening op als de financiële verplichting € 214.000 overschrijdt.

De GGD is eigenrisicodrager voor wachtgeld- en werkloosheidsuitkering. Wanneer voormalig personeel, dat is afgekeurd, bij herkeuringen weer (gedeeltelijk) arbeidsgeschikt wordt verklaard, dient de GGD alsnog voor de lasten van wachtgeld- of werkloosheidsuitkering te betalen. Er kunnen daardoor altijd weer nieuwe verplichtingen ontstaan. Voor de bekende gevallen is een voorziening gevormd.

In maart 2023 heeft de GGD een overeenkomst voor telefoon- en datadiensten met een looptijd van één jaar gesloten met Vodafone. De jaarlijkse lasten die voortvloeien uit deze overeenkomst waren ruim € 175.000 in 2023.

Voor de locatie in Warnsveld is vanaf 1 oktober 2015 een contractuele verplichting aangegaan van € 195.000 per jaar met de gemeente Zutphen voor de huurperiode van 5 jaar. Deze overeenkomst wordt stilzwijgend verlengd voor een periode van 5 jaar, eindigend op 25 september 2025. Vervolgens kan deze overeenkomst telkens met 1 jaar verlengd worden.
Verder is voor het nieuwe kinddossier een overeenkomst gesloten met Kidos tot en met februari 2028.

5. WNT-verantwoording 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De WNT is van toepassing op GGD Noord- en Oost-Gelderland.
Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor GGD Noord- en Oost-Gelderland is € 223.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang van het dienstverband. De functie van lid van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur én van voorzitter van het dagelijks en het algemeen bestuur van de GGD zijn onbezoldigd.

5.1. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

Bedragen x €	**Mw. J.J. Baardman**
Functie	Directeur
Duur dienstverband in 2023	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	echte
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.
Individueel WNT-maximum	223.000
Bezoldiging	
Beloning	130.290
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	22.327
Subtotaal	*152.618*
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	
Totaal bezoldiging	**152.618**
Gegevens 2022	
Duur dienstverband in 2022	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2022 (in fte)	1,0
Bezoldiging 2022	
Beloning	121.478
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	22.174
Totaal bezoldiging 2022	**143.652**
Individueel WNT-maximum 2022	216.000

Overige leidinggevende topfunctionarissen

In het kader van de WNT vallen ook de leden van het dagelijks en algemeen bestuur onder de definitie van topfunctionaris. Aangezien alle bestuursleden onbezoldigd bestuurslid zijn, volgen hieronder de termijnen waarin de bestuursleden in 2023 zitting hebben gehad in het algemeen/ dagelijks bestuur.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Er zijn geen overige functionarissen die in 2023 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2023 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Gemeente	Bestuurslid	Duur dienstverband in 2023	Algemeen Bestuur	Dagelijks Bestuur
Aalten	J Wikkerink	1/1 - 31/12	X	X
Apeldoorn	A. Prins	1/1 - 31/12	X	X
Berkelland	W.A. Wormgoor	1/1 - 31/12	X	
Bronckhorst	E. Blaauw	1/1 - 31/12	X	
Brummen	I. Timmer	1/1 - 10/9 11/9 – 31/12	X X	 X
Doetinchem	E.J. Huizinga	1/1 - 31/12	X	X
Elburg	W. Krooneman	1/1 - 31/12	X	X
Epe	C.M. de Waard-Oudesluijs G. van den Berg	1/1 - 15/08 30/11 - 31/12	X X	X
Ermelo	S. Hamstra	1/1 - 31/12	X	
Harderwijk	M. Reckman	1/1 – 31/12	X	X
Hattem	T.E. Siderius	1/1- 31/12	X	
Heerde	W. van Ommen	1/1 - 31/12	X	
Lochem	W. Goodin	1/1 - 31/12	X	
Montferland	I.J.T.M Wolsing	1/1 - 31/12	X	
Nunspeet	J.M. Elskamp	1/1 - 31/12	X	
Oldebroek	E.G. Vos-van de Weg	1/1 – 31/12	X	
Oost-Gelre	E.E.M Dusseldorp	1/1 - 31/12	X	
Oude IJsselstreek	R. Ankersmit M.Bennink	1/1 - 29/11 30/11 - 31/12	X X	
Putten	J. van der Hoeven	1/11 - 31/12	X	
Voorst	P. Wormskamp	1/1 - 31/12	X	
Winterswijk	W.T. Wassink	1/1 - 31/12	X	
Zutphen	J. Bloem	1/1- 31/12	X	
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland	M. Besselink	1/1 – 31/12		X

6. Schatkistbankieren

De Wet schatkistbankieren schrijft voor dat decentrale overheden, waaronder ook de GGD NOG valt, al hun overtollige liquide middelen en beleggingen aanhouden bij het Ministerie van Financiën. In 2023 is een drempelbedrag schatkistbankieren gehanteerd van € 1.000.000. Er zijn enkele overschrijdingen geweest in 2023. Dit komt doordat één bankrekening niet automatisch wordt afgeroomd.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000

		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	250	1.060	1.098	1.064
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	750			
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	60	98	64

(1) Berekening drempelbedrag

		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	36.400			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	36.400			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €1000.000	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	22.501	96.416	100.996	97.863
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	250	1.060	1.098	1.064

7. Controleverklaring

(van de onafhankelijke accountant - volgt)

8. Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht afrekening Meldpunt Maatschappelijke Zorg

Omschrijving	Beschikking 2023			Realisatie 2023		
	uren	tarief in €	bedrag in €	uren	tarief in €	bedrag in €
Coördinator	1.365	108,75	148.444	1.365	108,75	148.444
Projectondersteuning	1.350	66,51	89.789	1.350	66,51	89.789
Totaal coördinatie	**2.715**		**238.233**	**2.715**		**238.233**
Totaal Bemoeizorg	**3.000**		**283.690**	**3.000**		**283.690**
Verpleegkundige spreekuur dak- en thuislozen	**90**	**83,16**	**7.484**	**90**	**83,16**	**7.484**
Centrale Toegang						
Projectcoördinatie	3.365	92,12	309.984	3.365	92,12	309.984
Zorgmonitor			10.000			10.000
Totaal centrale toegang	**3.365**		**319.984**	**3.365**		**319.984**
Totaal generaal	**9.170**		**849.391**	**9.170**		**849.391**

Dekking kosten Meldpunt Maatschappelijke Zorg

Omschrijving	Beschikking 2023	Realisatie 2023
Budget Noord Veluwse gemeenten	849.391	849.391
Totaal Inkomsten	**849.391**	**849.391**

Bijlage 2: Afrekening subsidieverlening Zutphen MZ

Omschrijving	Uren	Tarief in €	Bedrag in €
Subsidie Backoffice Multi probleemsituaties/vangnet Zutphen 2023			
Inzet verpleegkundige	800	108,75	87.000
Inzet adm. medewerker	100	66,51	6.651
Afronding			
Totaal toegekende subsidie	**900**		**93.651**
Kosten Backoffice Multi probleemsituaties/vangnet Zutphen 2023			
Inzet verpleegkundige	800	108,75	87.000
Inzet adm. medewerker	100	66.51	6.651
Totaal gerealiseerde kosten	**900**		**93.651**
Afrekening subsidie			
Ontvangen voorschot			93.651
Kosten			93.651
Afrekening			**0**

Bijlage 3: Afrekening algemene Inwonerbijdrage

Begrote Inwonerbijdrage per gemeente 2023

Gemeente	Aantal inwoners 30-12-2021 incl. Apeldoorn	Aantal inwoners 30-12-2021 excl. Apeldoorn	Begroting 2023 Publieke Gezondheid in €	Begroting 2023 Jeugd Gezondheid in €	Begroting 2023 Totaal in €
Aalten	27.100	27.100	240.477	273.583	514.059
Berkelland	43.850	43.850	389.111	442.679	831.790
Bronckhorst	36.075	36.075	320.118	364.188	684.306
Doetinchem	58.547	58.547	519.528	591.049	1.110.577
Montferland	36.349	36.349	322.550	366.954	689.503
Oost Gelre	29.607	29.607	262.723	298.891	561.615
Oude IJsselstreek	39.386	39.386	349.499	397.613	747.112
Winterswijk	29.177	29.177	258.908	294.550	553.458
Regio Achterhoek	**300.091**	**300.091**	**2.662.914**	**3.029.507**	**5.692.420**
Apeldoorn	165.586	0	1.469.358	0	1.469.358
Brummen	20.888	20.888	185.354	210.871	396.224
Epe	33.260	33.260	295.139	335.770	630.908
Hattem	12.305	12.305	109.191	124.223	233.413
Korting Hattem			0	-3.735	-3.735
Heerde	18.979	18.979	168.414	191.599	360.012
Lochem	34.071	34.071	302.335	343.957	646.292
Voorst	24.996	24.996	221.807	252.342	474.149
Korting Voorst			0	-7.489	-7.489
Zutphen	48.327	48.327	428.839	487.875	916.714
Regio Midden IJssel / Oost Veluwe	**358.412**	**192.826**	**2.912.921**	**1.935.413**	**5.115.847**
Elburg	23.739	23.739	210.652	239.652	450.305
Ermelo	27260	27260	241.897	275.198	517.094
Harderwijk	48.859	48.859	433.559	493.246	926.805
Nunspeet	28.220	28.220	250.415	284.889	535.305
Oldebroek	23.931	23.931	212.356	241.591	453.947
Putten	24.599	24.599	218.284	248.334	466.618
Regio Noord Veluwe	**176.608**	**176.608**	**1.567.163**	**1.782.910**	**3.350.074**
Totaal GGD NOG	**835.111**	**669.525**	**7.410.512**	**6.747.829**	**14.158.341**

Begrote Inwonerbijdrage per gemeente 2023 incidenteel en structureel

Gemeente	Aantal inwoners 31-12-2021 incl Apeldoorn	Begroting 2023 Totaal in €	GGD NOG Robuust	her-waardering functie verpleeg-kundige	Incidentele bijdrage 2023 in €	Totaal begrote bijdrage 2023 in €
Aalten	27.100	514.059	20.322	3.399	23.721	537.780
Berkelland	43.850	831.790	32.882	5.500	38.382	870.172
Bronckhorst	36.075	684.306	27.052	4.525	31.577	715.883
Doetinchem	58.547	1.110.577	43.904	7.343	51.247	1.161.824
Montferland	36.349	689.503	27.258	4.559	31.817	721.320
Oost Gelre	29.607	561.615	22.202	3.713	25.915	587.530
Oude IJsselstreek	39.386	747.112	29.535	4.940	34.475	781.587
Winterswijk	29.177	553.458	21.879	3.660	25.539	578.997
Regio Achterhoek	**300.091**	**5.692.420**	**225.034**	**37.639**	**262.673**	**5.955.093**
Apeldoorn	165.586	1.469.358	59.933	10.024	69.958	1.539.316
Brummen	20.888	396.224	15.664	2.620	18.283	414.508
Epe	33.260	630.908	24.941	4.172	29.113	660.021
Hattem	12.305	233.413	9.227	1.543	10.771	244.184
Korting Hattem		-3.735		0	0	-3.735
Heerde	18.979	360.012	14.232	2.380	16.613	376.625
Lochem	34.071	646.292	25.549	4.273	29.823	676.115
Voorst	24.996	474.149	18.744	3.135	21.879	496.028
Korting Voorst		-7.489		0	0	-7.489
Zutphen	48.327	916.714	36.240	6.061	42.301	959.015
Regio Midden IJssel / Oost Veluwe	**358.412**	**5.115.847**	**204.531**	**34.210**	**238.741**	**5.354.587**
Elburg	23.739	450.305	17.802	2.977	20.779	471.084
Ermelo	27.260	517.094	20.442	3.419	23.861	540.955
Harderwijk	48.859	926.805	36.639	6.128	42.767	969.572
Nunspeet	28.220	535.305	21.162	3.540	24.701	560.006
Oldebroek	23.931	453.947	17.946	3.002	20.947	474.894
Putten	24.599	466.618	18.446	3.085	21.532	488.150
Regio Noord Veluwe	**176.608**	**3.350.074**	**132.436**	**22.151**	**154.587**	**3.504.661**
Totaal GGD NOG	**835.111**	**14.158.341**	**562.000**	**94.000**	**656.000**	**14.814.341**

Realisatie en afrekening Inwonerbijdrage per gemeente 2023

Gemeente	Aantal inwoners 31-12-2023 incl Apeldoorn	Aantal inwoners 30-12-2023 excl Apeldoorn	Begroting 2023 Publieke Gezondheid in €	Begroting 2023 Jeugd Gezondheid in €	Realisatie 2023 Totaal in €
Aalten	27.308	27.308	239.530	272.785	512.314
Berkelland	43.928	43.928	385.310	438.805	824.115
Bronckhorst	36.118	36.118	316.806	360.789	677.595
Doetinchem	59.613	59.613	522.890	595.485	1.118.375
Montferland	36.879	36.879	323.481	368.391	691.872
Oost Gelre	29.971	29.971	262.888	299.386	562.274
Oude IJsselstreek	39.396	39.396	345.558	393.534	739.092
Winterswijk	29.235	29.235	256.432	292.034	548.466
Regio Achterhoek	**302.448**	**302.448**	**2.652.894**	**3.021.210**	**5.674.103**
Apeldoorn	168.212	0	1.475.455	0	1.475.455
Brummen	21.282	21.282	186.673	212.590	399.263
Epe	33.168	33.168	290.930	331.321	622.251
Hattem	12.623	12.623	110.721	126.094	236.815
Korting Hattem			0	-3.735	-3.735
Heerde	19.227	19.227	168.648	192.062	360.710
Lochem	34.292	34.292	300.789	342.549	643.338
Voorst	25.383	25.383	222.645	253.556	476.200
Korting Voorst			0	-7.489	-7.489
Zutphen	48.746	48.746	427.571	486.933	914.504
Regio Midden IJssel / Oost Veluwe	**362.933**	**194.721**	**3.183.432**	**1.933.881**	**5.117.313**
Elburg	23.906	23.906	209.689	238.802	448.491
Ermelo	27.859	27.859	244.363	278.289	522.651
Harderwijk	49.378	49.378	433.114	493.246	926.360
Nunspeet	29.074	29.074	255.020	290.426	545.445
Oldebroek	24.276	24.276	212.935	242.498	455.432
Putten	24.975	24.975	219.066	249.480	468.546
Regio Noord Veluwe	**179.468**	**179.468**	**1.574.186**	**1.792.739**	**3.366.926**
Totaal GGD NOG	**844.849**	**676.637**	**7.410.512**	**6.747.829**	**14.158.341**

Realisatie Inwonerbijdrage per gemeente 2023 incidenteel en structureel

Gemeente	Aantal inwoners 31-12-2023 incl Apeldoorn	Realisatie 2023 Totaal in €	GGD NOG Robuust	her-waardering functie verpleeg-kundige	Totaal incidenteel 2023 in €	Totaal realisatie bijdrage 2023 in €	afrekening bijdrage per gemeente 2023
Aalten	27.308	512.314	20.570	3.441	24.011	536.325	-1.456
Berkelland	43.928	824.115	33.089	5.534	38.624	862.739	-7.433
Bronckhorst	36.118	677.595	27.206	4.551	31.757	709.352	-6.531
Doetinchem	59.613	1.118.375	44.904	7.511	52.415	1.170.790	8.966
Montferland	36.879	691.872	27.779	4.646	32.426	724.298	2.978
Oost Gelre	29.971	562.274	22.576	3.776	26.352	588.626	1.096
Oude IJsselstreek	39.396	739.092	29.675	4.964	34.639	773.731	-7.856
Winterswijk	29.235	548.466	22.022	3.683	25.705	574.171	-4.826
Regio Achterhoek	**302.448**	**5.674.103**	**227.822**	**38.105**	**265.928**	**5.940.031**	**-15.063**
Apeldoorn	168.212	1.475.455	52.316	8.750	61.067	1.536.522	-2.793
Brummen	21.282	399.263	16.031	2.681	18.712	417.975	3.468
Epe	33.168	622.251	24.984	4.179	29.163	651.414	-8.607
Hattem	12.623	236.815	9.508	1.590	11.099	247.914	3.730
Korting Hattem		-3.735	0	0	0	-3.735	0
Heerde	19.227	360.710	14.483	2.422	16.905	377.615	990
Lochem	34.292	643.338	25.831	4.320	30.151	673.489	-2.625
Voorst	25.383	476.200	19.120	3.198	22.318	498.518	2.490
Korting Voorst		-7.489	0	0	0	-7.489	0
Zutphen	48.746	914.504	36.718	6.142	42.860	957.364	-1.651
Regio Midden IJssel / Oost Veluwe	**362.933**	**5.117.313**	**198.992**	**33.284**	**232.276**	**5.349.587**	**-4.999**
Elburg	23.906	448.491	18.007	3.012	21.019	469.510	-1.574
Ermelo	27.859	522.651	20.985	3.510	24.495	547.146	6.191
Harderwijk	49.378	926.360	37.194	6.221	43.416	969.776	204
Nunspeet	29.074	545.445	21.900	3.663	25.563	571.009	11.003
Oldebroek	24.276	455.432	18.286	3.059	21.345	476.777	1.883
Putten	24.975	468.546	18.813	3.147	21.959	490.505	2.355
Regio Noord Veluwe	**179.468**	**3.366.926**	**135.186**	**22.611**	**157.797**	**3.524.723**	**20.062**
Totaal GGD NOG	**844.849**	**14.158.342**	**562.000**	**94.000**	**656.000**	**14.814.341**	**0**

SiSa

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en		Naam van de pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: H29/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – Inclusief verantwoording tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: H29/03*	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/04*	Toelichting - verplicht als bij H29/04 "Nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/05*	Zelfstandige uitvoering? (Ja/ Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/06*
			1	Kwetsbaarheden wegnemen	€ 961.721	€ 961.721	Ja		Ja
			2	Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance	€ 0	€ 0			
			3	Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur	€ 0	€ 0			
			4	Samenwerking bovenregionaal niveau	€ 0	€ 0			
			5	Versneld opleiden	€ 50.821	€ 50.821	Nee	Opleidingscoordinator is per 1/9 begonnen, de maanden daarvoor geen kosten gemaakt.	Ja
VWS	H33	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie		Besteding (jaar T) voor het in stand houden van een infrastructuur t.b.v. een basiscapaciteit voor het zetten van COVID-19 vaccinaties daarbij rekening houdend met mogelijke opschaling *Aard controle R* *Indicator: H33/01*	Besteding (jaar T) voor opschaling van de basisinfrastructuur voor het zetten van COVID-19 vaccinaties in het kader van een vaccinatiecampagne. *Aard controle R* *Indicator: H33/02*	Heeft u (met toestemming van de minister van VWS) de infrastructuur voor basiscapaciteit voor alternatieve doeleinden ingezet? (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: H33/03*	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve doeleinden (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd) *Aard controle D2* *Indicator: H33/04*		
				€ 1.251.150	€ 3.482.379	Ja	€ 0		

GR GGD NOG

Accountantsverslag 2023

Concept

stolwijk kelderman
accountants fiscalisten

Inleiding

Aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling
GGD Noord- en Oost-Gelderland

Doetinchem, 11 maart 2024
333301

Geacht bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2023 van uw organisatie gecontroleerd. In dit verslag brengen wij de hoofdzaken van onze bevindingen vanuit de controle onder uw aandacht. Daarnaast besteden wij aandacht aan de jaarrekening zelf en aan de interne beheersing.

Dit accountantsverslag dient in samenhang te worden gelezen met de jaarrekening over 2023. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken. Daarnaast hebben wij beoordeeld of het jaarverslag in overeenstemming is met de jaarrekening. Ons oordeel over de jaarrekening komt tot uitdrukking in de controleverklaring.

Wij hebben de inhoud van dit accountantsverslag afgestemd met de directeur en de controller. Wij hebben deze rapportage besproken tijdens de bijeenkomst met het Dagelijks Bestuur en de Audit Commissie op 20 maart 2024.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

De heer R.H. Gosselink-Wolbrink RA

Navigatie:
De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

Vorige pagina
Inhoudsopgave
Volgende pagina

CONCEPT

Inhoudsopgave

1. Kernpunten

2. Onderbouwing oordeel

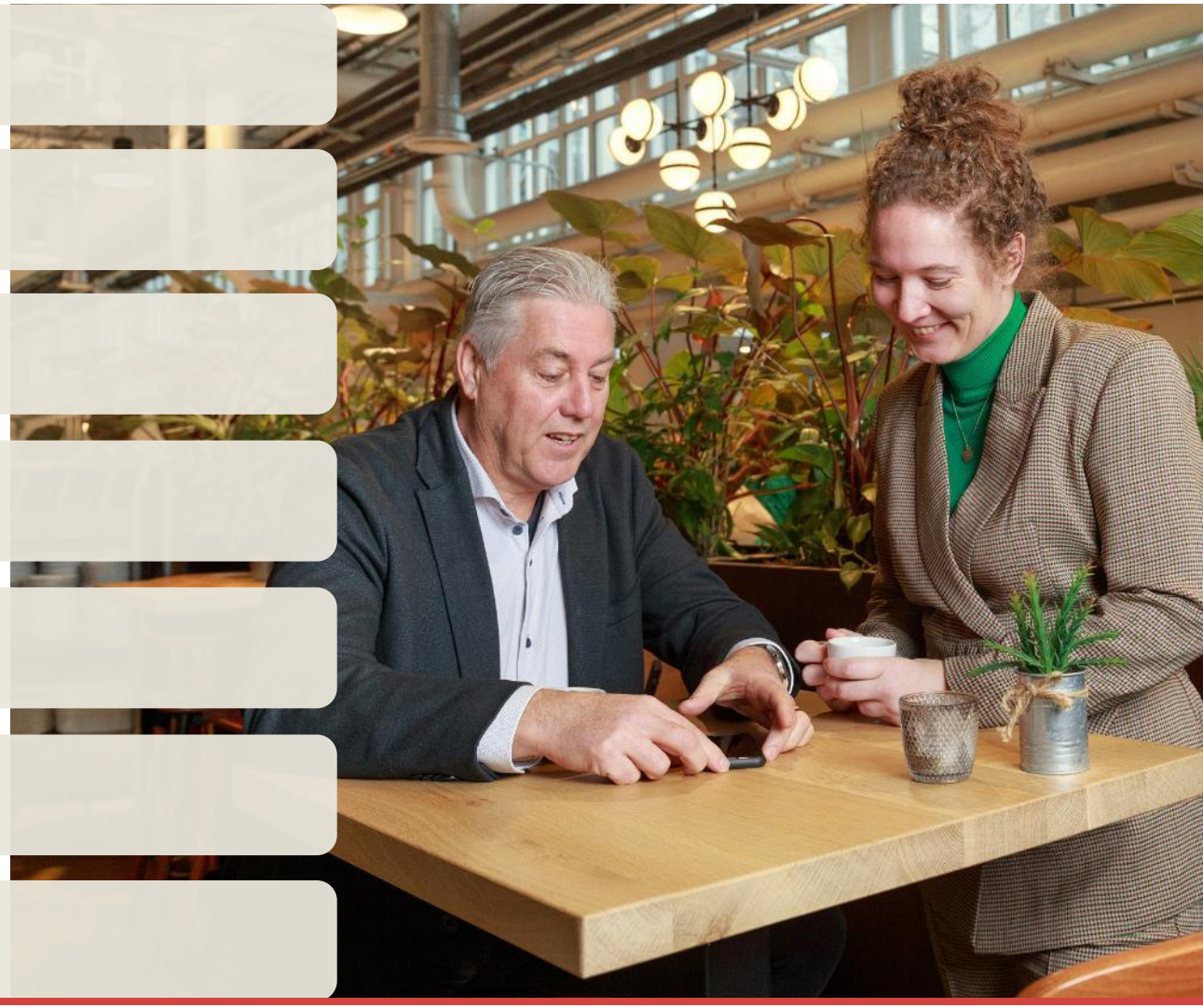
3. Aandachtspunten Bestuur

4. Jaarrekening

5. Interne beheersing

6. Onze verantwoordelijkheid

7. Afsluiting

Inhoudsopgave bijlagen

Bijlage 1. Fraude en continuïteit in de controleverklaring

Bijlage 2. SiSa tabel fouten en onzekerheden

1. Kernpunten

Uitkomsten controle

Goedkeurende controleverklaring

Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken als u de jaarstukken ongewijzigd vaststelt.
Naar ons oordeel geeft de jaarrekening 2023 van gemeenschappelijke regeling GGD NOG een getrouw beeld van vermogen en resultaat in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (verder: Besluit Begroting en Verantwoording).

Belangrijkste bevindingen

Jaarstukken

Zowel de jaarrekening als het jaarverslag geven voldoende inzicht om hierover een besluit te kunnen nemen. Het resultaat voor verwerking van reservemutaties is € 525.000 positief. Na verwerking van de mutaties in de reserves bedraagt het resultaat € 910.000 positief.

Rechtmatigheidsverantwoording voldoet

Wij vinden dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouwe weergave van de werkelijkheid geeft.

Geen fraude bekend

Wij hebben een frauderisicoanalyse gemaakt en hebben onze controle zodanig uitgevoerd dat we materiële fraude kunnen vinden. Wij hebben deze niet gezien.

Interne beheersing op orde

De interne beheersing voldoet aan de daaraan te stellen eisen en past bij de omvang van uw organisatie. Uw organisatie bereid zich voor op verdere samenwerking met Het Service Centrum. Aandacht voor verantwoordings- en controle-informatie is daarbij belangrijk. De belangrijkste verbeterpunten betreffen de documentatie van de prestaties bij de inkoopfacturen, het actualiseren van de mandaat- en budgethoudersregeling en het opstellen van een frauderisicoanalyse en M&O-beleid.

Fijne samenwerking

Wij hebben voldoende controle-informatie verkregen om een controleverklaring te kunnen verstrekken. Wij konden geen controlezekerheid krijgen over de SiSa regelingen. Wij hebben de onderlinge samenwerking tijdens het controleproces als transparant en plezierig ervaren.

2. Onderbouwing oordeel

Goedkeuringstolerantie

Voor het goedkeuren van de jaarrekening bepalen wij de goedkeuringstolerantie, de materialiteit. Als er fouten zijn in de financiële overzichten die groot genoeg zijn om invloed te hebben op de keuzes die mensen maken, dan worden die fouten als belangrijk beschouwd en zijn daarmee materieel. De te hanteren materialiteit is wettelijk voorgeschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden en bedraagt een percentage (1%) van de lasten en de dotaties aan de bestemmingsreserves.

Niet gecorrigeerde controleverschillen voor de getrouwheid

Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van controleverschillen die niet in de jaarrekening 2023 zijn verwerkt. Met u hebben wij afgesproken welke afwijkingen wij in dit verslag vermelden. U heeft ons gevraagd in ieder geval alle afwijkingen groter dan € 3.900 te rapporteren.

Omschrijving	Getrouwheid	
	Fouten	Onzekerheden
SiSa-regeling H29	€ 0	€ 864.000
SiSa-regeling H33	€ 0	€ 93.000
Tarieven reizigersvaccinatie	€ 0	€ 75.000
TOTAAL	**€ 0**	**€ 1.032.000**

Goedkeuringstolerantie voor fouten (1%)	**€ 440.000**
Goedkeuringstolerantie voor onzekerheden (3%)	**€ 1.320.000**

2. Onderbouwing oordeel

Getrouwheid
Voor wat betreft de getrouwheid zijn er geen niet-gecorrigeerde controleverschillen. Wel zijn er onzekerheden in onze controle.

WNT
Bij de controle van de WNT-verantwoording zijn geen afwijkingen geconstateerd die van invloed zijn op het oordeel.

SiSa
Bij de controle van de SiSa-verantwoording zijn geen onzekerheden geconstateerd die van invloed zijn op het oordeel. De onzekerheden zijn kleiner dan de goedkeuringstolerantie van 3% voor onzekerheden. De onzekerheden bij H29 zijn ontstaan door het ontbreken van een urenregistratie. Wij kunnen dan niet controleren dat de verantwoorde uren daadwerkelijk op het project horen. Bij H33 zit de onzekerheid ook in de interne uren voor een bedrag van € 93.000.

Tarieven reizigersvaccinaties
Bij de opbrengst reizigersvaccinaties hebben we bij 3 van de 10 tarieven geen onderbouwing van het gefactureerde tarief ontvangen. Dit leidt tot een onzekerheid in de controle.

Toelichting verschillen
In hoofdstuk 4.4 geven we een toelichting op de controleverschillen.

3. Aandachtspunten Bestuur

Voor de controle 2023 hebben we geen aandachtspunten van het Algemeen Bestuur meegekregen.

CONCEPT

4. Jaarrekening

4.1 Financiële positie

4.2 Kwaliteit jaarstukken

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

4.4 Overige bevindingen

4.1 Financiële positie

De jaarrekening geeft inzicht in de totstandkoming van het resultaat over 2023 en van de financiële positie van uw organisatie per 31 december 2023.

Saldo van baten en lasten

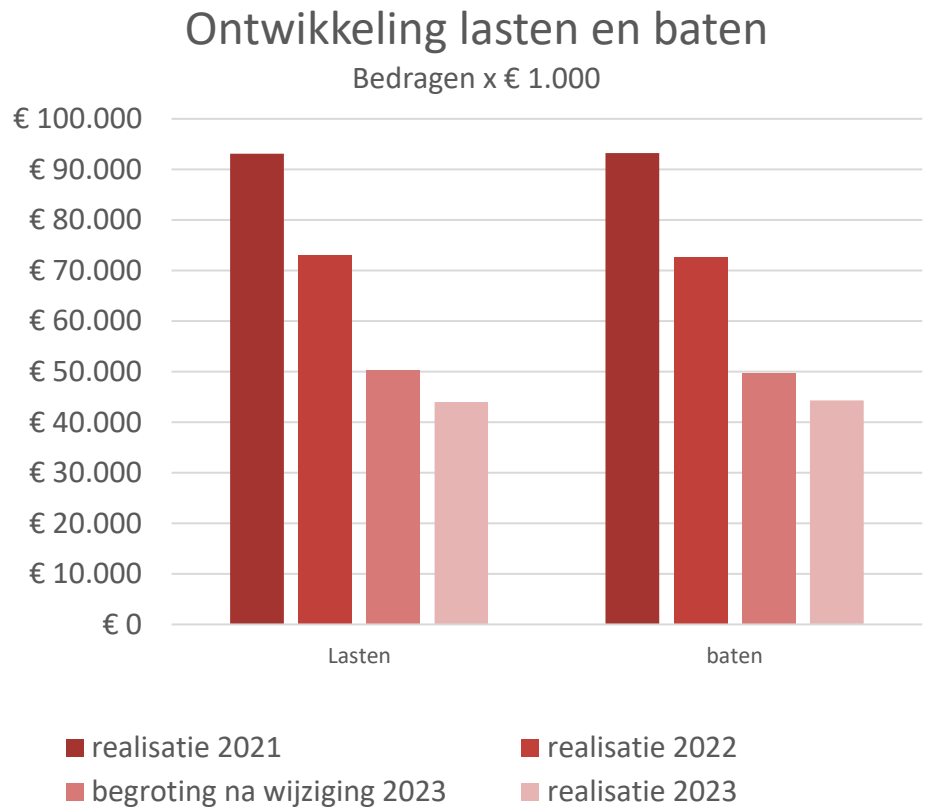
Het saldo van baten en lasten exclusief reservemutaties is € 526.000. Na reservemutaties is het resultaat € 910.000 positief. Dit positieve saldo is veroorzaakt doordat achterstanden in de bedrijfsvoering niet allemaal zijn ingelopen. Met name door te weinig personeel. Hiervoor was wel geld vrijgemaakt vanuit de reserve GGD NOG Robuust. Ook is ruim € 300.000 aan rente ontvangen die niet begroot was.
De primair begrote lasten waren € 21,7 miljoen en dit is gedurende het jaar bijgesteld naar € 50,3 miljoen. De begrote baten zijn toegenomen van € 21,7 miljoen naar € 49,6 miljoen. De toename komt door de bestrijding van Covid-19, die niet was geraamd. Alle lasten die hiervoor gemaakt worden, worden door het Rijk vergoed.

Incidentele baten en lasten

De incidentele baten bedragen €18,6 miljoen en de incidentele lasten € 19,3 miljoen. Hiervan heeft € 14 miljoen betrekking op Covid-19 (zowel baten als lasten). Het incidentele resultaat is € 641.000 negatief en is veroorzaakt door de stelpost indexatie die ingezet is (€ 794.000), door achterblijvende opleidingskosten (374.000), incidentele baten (€ 453.000) en niet geraamde rente opbrengsten (€ 325.000).

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is eind 2023 € 3,2 miljoen (2022: 2,7 miljoen). Hiervan zit € 1,1 miljoen in bestemmingsreserves (2022: € 1,5 miljoen).

4.2 Kwaliteit jaarstukken

Kwaliteit van de jaarstukken

De jaarstukken bestaan uit 2 onderdelen, het jaarverslag en de jaarrekening. Ten opzichte van de eerste versie, zijn in de definitieve jaarstukken correcties en aanpassingen gedaan om te voldoen aan de eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording. De kwaliteit van de toelichtingen is voldoende.

De afwijkingen ten opzichte van de begroting en de belangrijkste ontwikkelingen zijn per programma en in de paragrafen in het jaarverslag voldoende toegelicht.

Jaarverslag

Het jaarverslag met daarin de paragrafen voldoet aan de minimale eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording. Wij hebben geen tegenstrijdigheden met de jaarrekening 2023 gezien.

Naleving van de verslaggevingsregels

Wij hebben gecontroleerd of de bepalingen in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn nageleefd. Hierin hebben wij geen (belangrijke) afwijkingen gezien.

Verloop van de controle

Het proces van het opstellen van de jaarrekening is over het boekjaar 2023 zodanig gepland dat de gecontroleerde jaarrekening op 4 april 2024 aan het Algemeen Bestuur kan worden voorgelegd.

Het 1e concept van de jaarstukken was tijdig gereed. Het jaarrekeningdossier bevatte op onderdelen voldoende onderbouwingen om de controle te kunnen uitvoeren. Op andere onderdelen was er beperkte onderbouwing aanwezig. Het controleproces evalueren wij met de ambtelijke organisatie. De afwikkeling was conform planning.

Wij kijken terug op een goede samenwerking gedurende dit proces.

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

Kaderstelling
De financiële verordening (gebaseerd op artikel 212 gemeentewet) en de controleverordening (gebaseerd op artikel 213 van de gemeentewet) zijn herzien op de inrichting van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening.

De herziene financiële verordening en de controleverordening zijn op 6 juli 2023 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Beide verordeningen gelden met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2023.

Het normenkader is op 6 juli 2023 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

In de financiële verordening in artikel 8 lid 2 heeft het Algemeen Bestuur de verantwoordingsgrens op 3% van het totaal van de lasten en de dotaties aan reserves vastgesteld. Op basis van de voorliggende jaarrekening is dit een bedrag van € 1.320.000.

Rechtmatigheidsverantwoording
De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening op blz. 36. Wij hebben vastgesteld dat deze voldoet aan het voorgeschreven model.

Er zijn drie criteria vastgesteld om financiële rechtmatigheid concreet te maken, te weten:
[1] het voorwaardencriterium
[2] het begrotingscriterium en
[3] misbruik en oneigenlijk gebruik.

Bij het opstellen van de jaarrekening legt het Dagelijks Bestuur verantwoording af over deze drie criteria in de rechtmatigheidsverantwoording.

[1] Voorwaardencriterium
Het voorwaardencriterium schrijft voor dat financiële handelingen alleen mogen plaatsvinden onder de voorwaarden zoals opgenomen in de wet of in een verordening.

Het voorwaardecriterium is vooral belangrijk voor de volgende processen van uw organisatie:
- Europese aanbestedingen
- Treasury
- Investeringen

Europese aanbestedingen
Bij de Europese aanbestedingen zijn er 2 onrechtmatige aanbestedingen. 1 betreft de inhuur van personeel, waarbij het totaalbedrag de aanbestedingsgrens van € 214.000 overschrijdt. Het contract is afgesloten voor bemensing van test- en vaccinatielocaties en valt onder dwingende spoed. Er zijn echter ook mensen voor de reguliere taken (niet Covid-19) op basis van dit contract ingehuurd. Dat mag niet. Dit gaat om een bedrag van € 411.000. De andere aanbesteding betreft een verzekering. Deze rechtmatigheidsfout is € 127.000. Totaal € 538.000.

Het BBV schrijft voor dat bij veelvuldig afwijken van de normen uit de Gids Proportionaliteit, hierover gerapporteerd moet worden in de paragraaf Bedrijfsvoering. Door uw organisatie is hier geen onderzoek naar gedaan. Daarom is het niet bekend of er veelvuldig wordt afgeweken of niet.
We adviseren u hier volgende jaar wel onderzoek naar te doen.

Treasury
De drempel voor schatkistbankieren is in het 2e tot en met het 4e kwartaal overschreden. Dit is toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.

CONCEPT

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

Investeringen
Uit onze steekproef op de afschrijvingen blijkt dat niet bij alle activa de afschrijvingstermijnen uit de financiële verordening worden gehanteerd. De financiële impact is beperkt.
We adviseren u altijd te toetsen op de juiste afschrijvingstermijnen.

[2] Begrotingscriterium
Het budgetrecht bepaalt dat het Algemeen Bestuur toestemming geeft om het te realiseren beleid per programma binnen de vastgestelde begroting uit te voeren. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting onrechtmatig is, zowel overschrijdingen als onderschrijdingen.

In de rechtmatigheidsverantwoording worden alleen de afwijkingen toegelicht die niet passen in de afspraken tussen het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur en boven de verantwoordingsgrens uit komen. Het Algemeen Bestuur wordt expliciet gevraagd in te stemmen met deze afwijkingen bij de behandeling van de jaarrekening.

- Overschrijding lasten
In de jaarrekening is een toelichting opgenomen op de begrote lasten en de werkelijke lasten. Een eventuele overschrijding van de begrote lasten is toegelicht.

- Overschrijding investeringen
In de jaarrekening is ook een overzicht opgenomen over de beschikbaar gestelde kredieten en de uitgaven hierop. Er zijn geen overschrijdingen.

Met name op programma Algemene Gezondheid en Overhead zijn de baten en lasten onderschreden. Deze onderschrijdingen zijn voor het vaststellen van de jaarrekening aan het Algemeen Bestuur gemeld. Hierdoor tellen ze niet als onrechtmatigheid mee.

Wij hebben vastgesteld dat het begrotingscriterium binnen de afspraken met het Algemeen Bestuur voldoende zijn toegelicht in de jaarrekening en in de rechtmatigheids-verantwoording.

[3] Misbruik en oneigenlijk gebruik
Het is aan de organisatie om effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik te voorkomen. Op basis van de eisen in de wet- en regelgeving vindt een vertaling plaats naar de opzet van de interne organisatie.

Er zijn geen gevallen van misbruik en oneigenlijk gebruik bekend.

Toelichting in paragraaf Bedrijfsvoering
In lid 3 van de financiële verordening is opgenomen dat in de paragraaf Bedrijfsvoering fouten of onduidelijkheden groter dan € 10.000 dienen te worden toegelicht.

Wij hebben vastgesteld dat de verplichte onderdelen voor de rechtmatigheid zijn toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Onze bevinding over de rechtmatigheidsverantwoording
Op basis van onze toetsing van de rechtmatigheidsverantwoording aan de wettelijke voorschriften en de kaderstelling door het Algemeen Bestuur, hebben wij vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft.

4.4 Overige bevindingen

Schattingen
Het opstellen van de jaarrekening vereist dat de organisatie oordelen vormt en schattingen maakt, die van invloed zijn op de hoogte van de baten en laten en balansposten.
De schattingen en de hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die, gegeven de omstandigheden, als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Een goed inzicht in de jaarrekening vraagt kennis van de gemaakte schattingen. Deze lichten wij hier kort toe.

Voorziening werkloosheidwet
Deze voorziening is voor de WW-aanspraken van personeel. De eindstand van deze voorziening is € 373.000 (2022: € 606.000). Wij kunnen instemmen met de gevormde voorziening.

Onderbouwing tarieven
We hebben een tarievencontrole gedaan op de opbrengsten voor reizigersvaccinaties. Bij 3 van de 10 tarieven hebben we geen onderbouwend document voor de juistheid van de tarieven ontvangen. Hierdoor konden we het gefactureerde bedrag niet controleren. De financiële omvang is losgelaten op de totale baten en bedraagt € 75.000.

Urenregistratie projecten
Uw organisatie ontvangt diverse subsidies voor projecten. De kosten voor deze projecten bestaan voor een groot deel uit uren. Om deze goed te kunnen verantwoorden is het noodzakelijk dat uren geschreven worden. Bij uw organisatie is en wordt dat niet bij alle projecten gedaan. Hierdoor kunnen wij niet controleren of de uren betrekking hebben op het project en resteert een onzekerheid. Dit is onder meer bij de SiSa-regelingen het geval.. Zie hiervoor Onzekerheden SiSa-verantwoording.
We adviseren u voor projecten altijd urenschrijven in te richten.

Prestatieleveringen inkoop
Door uw organisatie is een steekproef uitgevoerd om de prestatielevering van de inkopen te controleren. Naast de reguliere inkopen is dit ook specifiek gedaan voor de inhuur van 2 grote partijen, waarvan 1 voor Covid-19. Voor de geselecteerde facturen is de prestatie onderbouwd.

Onzekerheden SiSa-verantwoording
Uw organisatie moet over 2023 2 SiSa-regelingen verantwoorden. Regeling H29 is voor de versterking van de GGD's. Vanuit het Rijk is geld ontvangen. Een groot deel hiervan is gebruikt voor eigen personeelsleden die gewerkt aan deze regeling hebben. Door het ontbreken van een urenregistratie, hebben we niet kunnen controleren of de uren voor een bedrag van € 864.000 daadwekelijk aan de regeling besteed zijn.
Aan de hand van arbeidsovereenkomsten hebben we wel kunnen herleiden dat de medewerkers aangesteld zijn voor het project. Ook hebben we achteraf een bevestiging van de gewerkte uren en van de betreffende medewerkers gehad.

Bij de andere regeling H33 is voor € 93.000 aan interne uren opgenomen. Ook hiervan kunnen we niet contoleren of deze uren daadwerkelijk aan de regeling besteed zijn. Dit leidt tot een onzekerheid in de controle.

5. Interne beheersing

Risico’s interne beheersing

Bij de interimcontrole hebben wij de algemene beheersing, de inrichting van de processen en de interne beheersingsmaatregelen beoordeeld. Naar aanleiding hiervan hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen in de managementletter gerapporteerd aan de directeur en besproken met de auditcommissie.

In de managementletter hebben wij per proces aangegeven welke risico’s niet (geheel) worden afgedekt door interne beheersingsmaatregelen. Om voldoende controlezekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als gevolg van het ontbreken van deze (voldoende) maatregelen afwijkingen bevat hebben wij aanvullende gegevenswerkzaamheden verricht om dit risico te verlagen.

Vanuit de controle hebben wij enkele aandachtspunten voor de jaarrekening 2023 meegegeven.

IT omgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Wij hebben de automatiseringsorganisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht. Voor onze controle steunen we voor een beperkte mate op de automatiseringsomgeving van uw organisatie.

5. Interne beheersing

De belangrijkste conclusies uit de managementletter zijn:

Algemene beheersing

We zien dat de algemene beheersing in het algemeen voldoende is om tot een controleverklaring te komen. De belangrijkste risico's zijn:

- Het toetsen en de uitkomsten van de rechtmatigheidsvereisten ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording;
- Het aantonen van de daadwerkelijke levering van de prestaties;
- De interpretatie van de regelgeving en het uitvoeren en rapporteren over de rechtmatigheid is een uitdaging. Het is veel werk en moet bij het opstellen van de jaarrekening klaar zijn.

Belangrijkste aanbevelingen

We hebben diverse aanbevelingen gedaan. De belangrijkste zijn:

- Goede afspraken maken met HSC (Het Service Centrum) over de verantwoordings- en controle-informatie;
- Het opstellen van een frauderisicoanalyse en beleid omtrent misbruik en oneigenlijk gebruik. De beheersing van fraude- en integriteitsrisico's wordt steeds belangrijker en van uw organisatie wordt verwacht dat deze beheerst worden.
- Het actualiseren van de mandaat- en budgethoudersregeling. Het is belangrijk dat de bevoegdheden duidelijk zijn.

6. Onze verantwoordelijkheid

Onze opdracht

De jaarrekening 2023 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening gecontroleerd.

Wij hebben onze controle uitgevoerd op basis van onze controlestandaarden voor accountantscontrole. Daarnaast hebben wij het besluit accountantscontrole decentrale overheden (het BADO), de door u vastgestelde controleverordening (ex artikel 213 van de gemeentewet), het door u vastgestelde controleprotocol én het door u vastgestelde normenkader als basis voor de controle gebruikt.

De door ons voor de controle gehanteerde goedkeuringstolerantie voor fouten bedraagt € 440.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 1.320.000 (3% van de lasten). Voor de Wet Normering Topinkomens hebben wij de voorgeschreven lagere goedkeuringstoleranties gehanteerd.

Onze onafhankelijkheid

Voor de uitvoering van onze controle is het belangrijk, dat wij onafhankelijk zijn. Naast de controle van de jaarrekening hebben wij géén overige diensten en/of adviesopdrachten uitgevoerd. De voor uw organisatie in 2023 door ons verrichte diensten passen binnen de regels van onafhankelijkheid.

Onze teamleden zijn onafhankelijk van uw organisatie. Er zijn geen andere zaken, die in strijd zijn met de onafhankelijkheidsregels.

Fraude

De accountant is verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het Dagelijks Bestuur van de organisatie. Ingeval van fraude door het Dagelijks Bestuur melden we dit aan het Algemeen Bestuur. Wij merken op dat onze werkzaamheden niet specifiek gericht zijn op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het Dagelijks Bestuur.

De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn werkzaamheden. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de opdrachtbevestiging.

Er zijn tijdens de door ons uitgevoerde reguliere controlewerkzaamheden geen materiële onjuistheden als gevolg van fraude ontdekt, noch hebben wij aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

7. Afsluiting

Publicatie jaarrekening
Wij adviseren om de jaarrekening, na vaststelling door het Algemeen Bestuur, op de website van uw gemeenschappelijke regeling, te publiceren samen met de controleverklaring van de accountant. Hierdoor is het voor de gebruikers duidelijk dat dit de definitieve versie van de jaarrekening is en wat het oordeel van de accountant bij deze jaarrekening is.

De wetgeving rondom de WNT (Wet Normering Topinkomens) geeft aan dat de WNT-verantwoording door de organisatie op internet gepubliceerd moet worden voor een periode van tenminste zeven jaar. De gegevens moeten vrij toegankelijk en eenvoudig te vinden zijn.

Afsluiting
Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik u en uw medewerkers te bedanken voor de prettige samenwerking en open communicatie tijdens onze controlewerkzaamheden.
Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en zijn graag bereid nadere informatie te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

De heer R.H. Gosselink-Wolbrink RA

CONCEPT

Bijlagen

In de volgende bijlagen geven wij de tekst weer welke wij zullen opnemen in de controleverklaring inzake
- Fraude
- Continuïteit: financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Dit is niet de volledige tekst van de controleverklaring.

Bijlage 1. Fraude en continuïteit in de controleverklaring

Bijlage 2. SiSa tabel fouten en onzekerheden

Bijlage 1 Tekst controleverklaring fraude

Fraude

Bij de aanvang van onze controle hebben wij een frauderisico analyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze frauderisico analyse zijn vertaald naar generieke en specifieke controlewerkzaamheden die onderdeel uitmaken van onze controleaanpak.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het systeem van interne beheersing, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het Dagelijks Bestuur inspeelt op frauderisico's. Ook hoe het bestuur het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het Algemeen Bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het beperken van frauderisico's.

Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude. Aangezien de opbrengsten vooral bestaan uit gemeentelijke bijdragen (ter hoogte van de kosten), onderkennen we geen frauderisico in de opbrengstverantwoording.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

We hebben de beschikbare controle-informatie in overweging genomen en navraag gedaan bij relevante personen, waaronder de concerncontroller en de directeur. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Uit het geheel van onze werkzaamheden volgen geen signalen van aanwijzingen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Bijlage 1 Tekst controleverklaring fraude

Geïdentificeerd frauderisico	Controlewerkzaamheden en observaties
Doorbreking interne beheersing Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt	Het Dagelijks Bestuur en de directie bevinden zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat zijn de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersings-maatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Wij hebben specifiek aandacht besteed aan de effectiviteit van de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten. We hebben een aantal memoriaalboekingen gecontroleerd op basis van de omvang en de omschrijving. Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen. Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het overschrijven van interne beheersingsmaatregelen door het management.
Beïnvloeden van schattingen Het risico dat schattingsposten onterecht door het management beïnvloed worden	Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op het opstellen van schattingen zoals voorzieningen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen. Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het maken van schattingen.
Prestatie onderbouwingen Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat	Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen. Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.

CONCEPT

Bijlage 1 Tekst controleverklaring fraude

Geïdentificeerd frauderisico	Controlewerkzaamheden en observaties
Ongeautoriseerde betalingen Het risico dat betaalbatches ongeautoriseerd worden aangepast en naar verkeerde bankrekeningnummers wordt betaald	Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken bij het aanmaken van betalingen. Aanvullend hebben we data-analyse gedaan op alle bankmutaties. Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de betalingen.

CONCEPT

Bijlage 1 Tekst controleverklaring continuïteit

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het Algemeen Bestuur heeft in de regeling van de GR GGD NOG geen bepalingen opgenomen over de bestemming van het resultaat en het vormen van reserves. In artikel 23 lid 1 is opgenomen dat de gemeenten zorgdragen dat de organisatie over voldoende middelen beschikt om aan alle verplichtingen jegens derden te voldoen.
Het Dagelijks Bestuur heeft inzicht gegeven in de financiële positie en de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen in het jaarverslag. Wij hebben het proces van risicoanalyse en de veronderstellingen die het Dagelijks Bestuur heeft gehanteerd beoordeeld en geëvalueerd. Daarnaast hebben wij beoordeeld of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij tijdens onze controle kennis hebben gekregen.
Voor het overige hebben wij inlichtingen ingewonnen bij het Dagelijks Bestuur over de kennis van risico's na de periode van de verrichte risicoanalyse.
Uit onze werkzaamheden blijkt het gegeven inzicht zoals, dat gegeven is door het Dagelijks Bestuur, aanvaardbaar is.

Bijlage 2 SiSa tabel

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2022 d.d. 12 januari 2024.
Wij zijn verplicht een tabel op te nemen in dit accountantsverslag met fouten en onzekerheden met betrekking tot de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen.

Deze tabellen dient u samen met de overige verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli 2024 bij het CBS aan te leveren, inclusief de hieronder vermelde oordelen in onze controleverklaring:

Strekking controleverklaring	
Getrouwheid	Goedkeurend

CONCEPT

Bijlage SiSa tabel

Nr	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout of onzekerheid
H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Onzekerheid	€ 864.000	Geen urenregistratie waaruit de bestede uren blijken.
H33	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	n.v.t.	€ 0	n.v.t.

CONCEPT

Samen bouwen aan duurzaam succes

Als ondernemer, manager of bestuurder dealt u dagelijks met veranderingen. Dan is het prettig om voor cijfers, financiële processen en fiscale vraagstukken zekerheid in te bouwen. Wij zijn graag die specialist dichtbij, die altijd een extra stap voor u zet en die naast de data altijd de mens ziet.

▼ Zullen we samen bouwen aan uw duurzame succes?

stolwijk kennisnetwerk